Split by PDF Splitter

DRAUGAS

ANTROJI DALIS • 1962 - MAIRONIO - METAI, BALANDŽIO 7 D. • APRIL 7, 1962 • PART TWO

MOKSLAS • MENAS
LITERATŪRA

MILIJONO FONDAS YRA REALUS IR LOGIŠKAS

Pasikalbėjimas su Lietuvių Fondo Tarybos pirmininku dr. Antanu Razma

Lietuvių Fondas, prieš metus pradėtas klebenti spaudoje, šiandien jau tampa realybe. Be abejo, toli ligi pradžioje skelbtos milijono sumos, tačiau pati pradžia jau yra, parengti įstatai ir fondas, ne vieno sutiktas abejingai, pradeda pirmuosius savo žingsnius. Norėdami informuoti savo skaitytojus apie dabartinį Lietuvių Fondo stovį, pateikėme keletą klausimų to fondo iniciatoriui ir dabartiniam LF Tarybos pirmininkui **dr. Antanui Razmai.**

— Jūs, Daktare, pirmas laiku metėte mintį, kad lietuviai yra pajėgūs sudėti milijoną dolerių. Ar šiandien, atlikus organizacinius darbus, tebetikite tuo teigimu, kad lietuviai gali sudėti milijoną?

— Prieš atsakant į Jūsų klausimus, už kuriuos labai dėkoju, noriu dar kartą pareikšti didelį ačiū liet. spaudai, iniciatoriams - organizatoriams ir ypatingai LF aukotojams, nes tik dėka šių trijų sektorių LF idėja tapo realybe.

Po to, kai Liet. Bendruomenė susitarė su iniciatoriais organizuoti vieną fondą, kai privati iniciatyva buvo sujungta su organizuota iniciatyva, mano tikėjimas yra dar didesnis, negu jis buvo pradžioje. O didelis skaičius jau aukojusių L. Fondui ir dar didesnis pasižadėjusių greitu laiku aukoti yra neužginčijamas faktas, kad L. Fondui pasiekti milijoną yra liet. visuomenės pajėgumo ribose, realu ir logiška.

— Be abejo, Jus slegia sunkus aukų telkimo darbas. Kaip galite pajėgti Patys aukoti, ieškoti aukojančių ir dar kitus organizacinius darbus dirbti? Ar nenumatoma, kad ši aukų telkimo našta sumažės?

— Taip, ši našta nėra lengva, reikia paaukoti daug naktų (nes dienos — profesijai), atsižadėti privačių pobūvių ir susirinkimų, nuvogti laiko nuo šeimos. Bet tai yra tik lašas jūroje tos naštos ir vargų bei skausmų, kuriuos turi iškentėti mūsų broliai, giminės, draugai su visa mūsų mylima tauta ten šaltame Sibire ir pavergtoje Lietuvoje. Juk tik per plauką ir mes visi ten neatsidūrėme. Ši našta nesumažės, bet ji jau yra nešama ne kelių žmonių, bet gerai besiorganizuojančios LF organizacijos. Ypatingai džiaugiamės, kad mums visiems žinomas visuomenininkas ir puikus organizatorius Teodoras Blinstrubas sutiko būti išrinktas LF valdybos pirmininku. Pats T. Blinstrubas ir visi valdybos nariai yra pasiryžę paaukoti visą laiką, sugebėjimą ir energiją, kad LF pasiektų savo tikslą kuo greičiausiai. Jie ir perima didžiąją LF organizavimo naštą.

— Kas galėtų Jums padėti sutelkti tūkstantininkus, šimtininkus ir mažesnius aukotojus, nes, kaip atrodo, tik privati iniciatyva yra sėkmingiausia?

— Privati iniciatyva yra labai svarbi ir efektyvi. Iš jos tikimės labai daug. Kiekvienas iš mūsų turėtumėm netik aukoti LF, bet ir savo draugus, pažįstamus prikalbinti. Jeigu kam reikia informacijų, gali kreiptis į LF valdybą (T. Blinstrubas, 7243 S. Albany Ave., Chicago 29, Ill. Telef.: HE 4-4076).

Bet organizacinė iniciatyva yra nemažiau svarbi. Jeigu Liet. Bendruomenės visos apylinkės, jeigu visos liet. organizacijos ir parapijos nuoširdžiai įsijungs į LF piniginio vajaus organizavimą, rezultatai bus labai dideli.

Bet kokią auką paaukojęs tampa nariu. Vieną balsą įsigyjama nuo vieno šimto dol. Bet keli aukotojai, aukodami mažesnes aukas, gali kartu sudėti šimtinę ir kartu įsigyti vieną balsą L. Fonde.

— Be abejo, pernai buvo įnešta nemaža suma, o taip pat ir šįmet. Atrodo, kad rudenį bus tam tikra suma procentų. Ar nemanotę jų paskirstyti, juk prašančiųjų yra apsčiai, ir kas gali tokios paramos tikėtis?

— Šių metų gale jau bus galima LF pagrindinio kapitalo gautus procentus paskirti lietuviškiems reikalams. Pagal LF statutą bus sudaryta skirstymo komisija, į kurią pusę narių siųs Liet. Bendruomenė ir pusę — L. Fondo Taryba, kuri ir numatys, kuriems liet. reikalams parama yra būtiniausia. Paramos gali tikėtis bet koks lietuviškas reikalas, kuris tiesioginiai nėra užangažuotas bet kokiai politinei veiklai.

— Ar nenumatote aukų telkimui pakviesti jau pačius po tūkstantį aukojusius asmenis, nes juk žinoma, kad geriausia paskata yra pavyzdys?

— Čia puikus pasiūlymas. Nors iki šiai dienai aukojusieji jau surado ir naujų aukotojų, bet tiesioginiai bus kreipiamasi į visus aukotojus, kad parodytų ir privačią iniciatyvą, surasdami naujų aukotojų. Tas, kuris jau aukojo LF, supranta geriausiai to fondo nepaprastą reikšmę lietuviškiems reikalams ateityje, todėl jis darys visas pastangas, organizuojant naujus aukotojus. Sutinku, kad geriausia paskata yra pavyzdys.

— Kiek jau yra tūkstantinių ir ko Jūs, kaip tarybos pirmininkas, pageidautumėte iš spaudos, aukotojų, kritikų visos visuomenės?

— L. Fondas jau peržengė 30,000 dol. ribą ir greitai tikisi turėti 50,000 dol. Kai fondas pasieks 100,000 dol., tai po to jau jis pasidarys tiek stiprus ir turės pasitikėjimą liet. visuomenėje, kad galvoti apie milijoną jau bus nebe fantazija, bet realiausias reikalas.

Liet. patriotinė spauda LF rėmė, ir tikimės, kad ir ateityje ji nepavargs reikalo populiarinti. Būtų gera gauti nuotraukų ir biografinių žinių iš visų aukotojų, nes liet. spauda norėtų juos parodyti plačiajai liet. visuomenei, kuri turės malonumą ir pasididžiavimą su tais tauriais lietuviais (aukotojais) susipažinti.

Iš kritikų laukiame konstruktyvios kritikos, nes ji pačiam L. Fondui yra naudinga. Polemikinės kritikos (kurios ir mažai teturėjom) nenorime, nes ji nenaudinga nei tam pačiam kritikui, nei bet kokiam lietuviškam darbui. Kritikoje laukiame daugiau vaizgantiškos nuotaikos, nes ji ir labiau naudinga ir žmogų uždeganti darbui.

Taip pat būtų nepaprastai džiugu, kad kiekvienas kritikas, norįs LF pagelbėti, be kritikos pasiųstų ir auką LF. Mano manymu, nėra nė vieno lietuvio, kuris negalėtų paaukoti nors vieno dolerio per mėnesį LF, o yra labai didelis skaičius, kuris jau dabar gali paaukoti po 10 ar 100, ar net 1,000 dol. Todėl jau dabar pageidautumėm iš liet. visuomenės, kad savanoriškai siųstų savo aukas pagal išgalę L. Fondui žemiau išvardintiems bankams, o žinias apie save suteiktų T. Blinstrubui.

L. F. valdyba rengiasi organizuotam piniginiam fondo vajui, ir kiekvienas bus paprašytas aukos, bet kiekvieno jau dabar savanoriškai paaukota auka sutaupys daug energijos ir šiek tiek išlaidų ir suteiks daug moralinės jėgos tai pačiai LF valdybai.

— Ar LF statutas bus galima keisti?

LF statutas nėra dogmatinis; jeigu gyvenimo praktika reikalaus, jis bus galima keisti pagal to statuto 33 paragrafą. Taigi visą laiką LF eis su gyvenimu. Tie, kurie nori fonde pakeitimų, turi pateikti logiškus pasiūlymus ir patys tapti LF nariais, kad jie netik žodžiu turėtų įtaką į LF statuto keitimą, bet ir balsavimo teise.

— Ar LF galės remti lietuvių politinę veiklą?

Bet koks Amerikoje veikiąs fondas negali remti jokios politinės veiklos (amerikinės ar užsieninės), jeigu tas fondas nori gauti atleidimą nuo mokesčių. Tačiau nereiškia, kad LF darbuotojai yra nusistatę prieš lietuvių politinę veiklą. Priešingai, ta veikla ir ta liet. politinė veikla yra būtinai remtina. Tik tą liet. politinę veiklą bus galima remti ne per L. Fondą ar BALFą (nes jų veikla čia Amerikoje atleidžiama nuo mokesčių), bet per fondus, kurie rūpinasi tik politine liet. veikla.

Aš asmeniškai sveikinčiau, kad mūsų visi politiniai veiksniai taip glaudžiai bendradarbiautų, kad jie galėtų turėti

(Nukelta į 7 psl.)

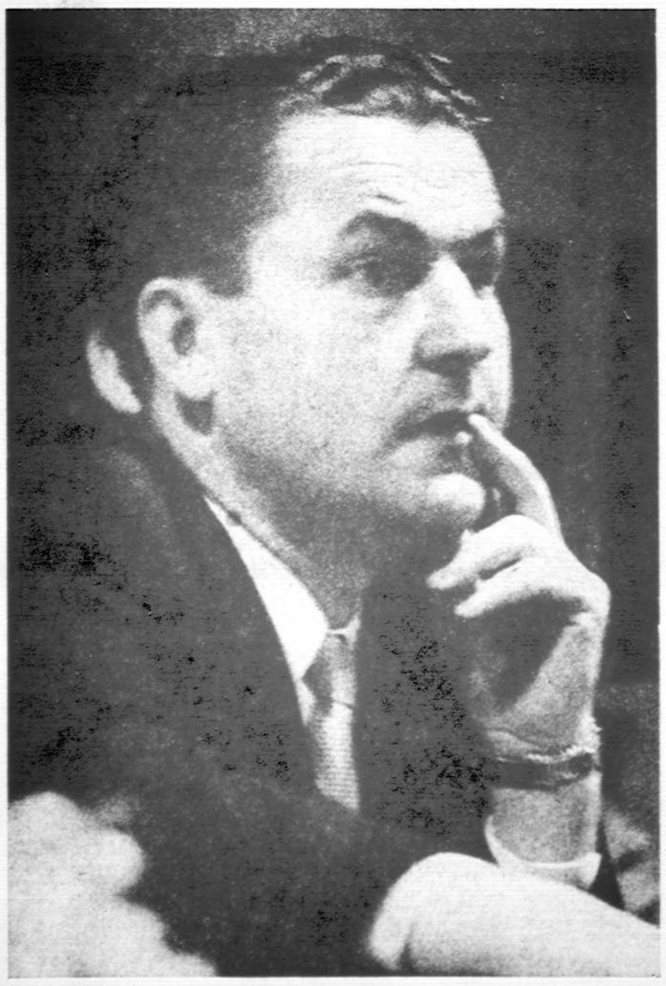

Dr. Antanas Razma — Vytauto Maželio nuotrauka

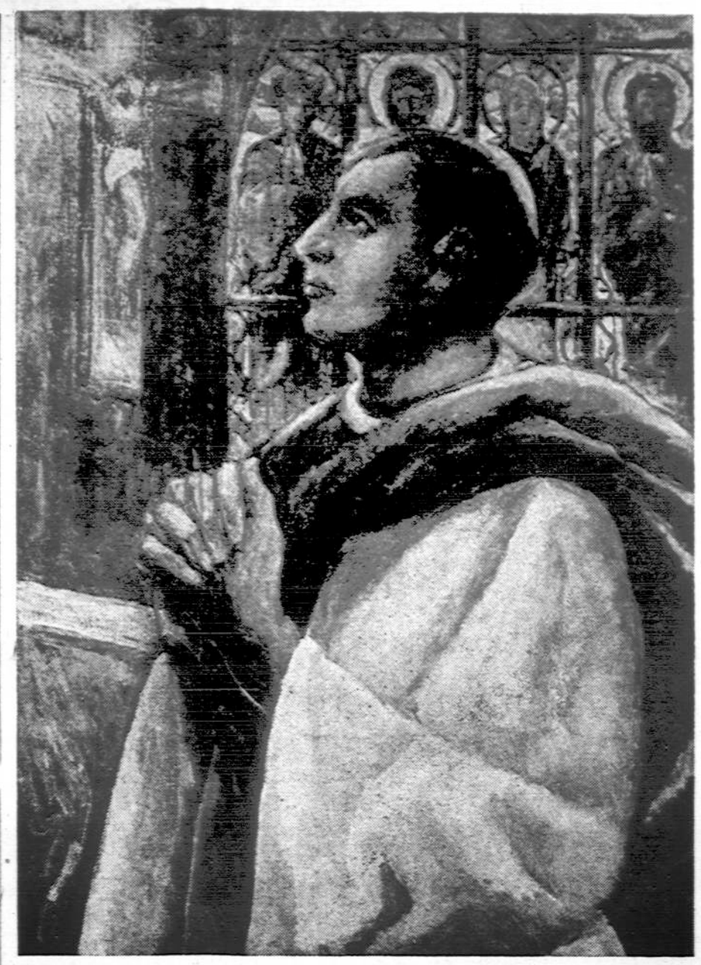

M. Šileikis — Vienuolis

Salvatore Quasimodo

VIENUOLIO SKUNDAS PRIE IKONOS

Aš gyvenu, kaip nederlinga žemė
o, mano Dieve,
mano vešlusis Varge!

Skamba garsiai naktis
šiltų vabzdžių knibždėjimu.

Skundas atveria mano
vilnonę, šiurkščią tuniką:

Mano kūnas ištirpsta,
sugraužtas kirminų:
o meile, o mano skelete.

Giliai pasislėpęs lavonas
geria sumirkusią žemę:

Ir aš atgailauju,
atiduodamas Tau savo kraują,
o Dieve, o prieglauda mano,
Pasigailėk!

MANO KANTRUMO DIENA

Aš aukoju Tau, Dieve,
savo kantrumo dieną,
nepagydomą savo silpnumą,
sužeistų kelių sunkumą.

Aš aukoju save, aš aukoju save:
pavasario šauksmas —
tai miškas, užgimęs
žemėtose mano akyse.

Išvertė **Julija Švabaitė**

Salvatore Quasimodo (g. 1901 m.) yra vienas žymiųjų italų lyrikų šiame amžiuje. Pagrindinio jo veikalo Ed e subito sera (1942 m.) eilėraščiai yra Sicilijos peizažo istoriškasis pergyvenimas sodrių ir tamsių paveikslų kalboje. Antikinio paveldėjimo ir moderniosios poezijos dialogas ryškiai jaučiamas visoje Quasimodo kūryboje. Po antrojo Pasaulinio karo poetas palinko į socialines temas poezijoje, savo eilėraščių magiškąjį stilių priartindamas natūraliai ir paprastai žmonių kalbai. 1959 m. Quasimodui paskirta Nobelio literatūros premija.

Kertinė Paraštė

Kaip duona ir kaip vanduo

Tegu šį kartą laikraščio vedamojo tema bus neįprasta. Juk, rodos, visada tokiuos raštuos akcentas skiriamas politikai, visuomeninei veiklai, jubiliejams, minėjimams ir pan. Tačiau šiandien kalbėkim apie poeziją. Mat, šiemet, švenčiant šimta metų sukaktį nuo Maironio gimimo, ir poezijos vardas dažniau kartojamas visuose lietuviškosios veiklos sektoriuose. Tad ir "Kertinės paraštės" supoetinimas nėra vien tik atsitiktinis ar redaktoriaus įnoris.

Pagaliau, argi kada mūsų tautos gyvenimo šimtmečiuos poezija buvo tik atsitiktinė arba reta — šventadieninė. Dar rašto nemokėjome, o gryniausia poezija buvo sklidinos mūsų liaudies dainos. Ir ta poezija buvo ne iškilmingai scenai, ne laisvalaikio poilsiui. Ji buvo kiekvienai dienai, kiekvienam darbui, kiekvienam vargui ir džiaugsmui. Ji buvo mūsų žmogui visur ir visada reikalinga, kaip duona ir kaip vanduo.

Šiandieninis ryšio sumažėjimas tarp lietuvio (net tarp inteligento) ir poezijos yra ir čionykštės, šiandieninės paraštės rūpestis. O poezijos sąvoka mūsuose neretai jau turi tik nerimto, nieko gero neduodančio, taigi ir dėmesio neverto daikto prasmę. Bet argi ne paradoksas šitaip galvoti, turint akivaizdžių progų maironiniais metais prisiminti, kiek poezija yra verta ir kiek ji gali reikšti ne tik pavienių žmonių, bet net ir tautų gyvenime bei jų likime.

Tačiau gal tas mūsų visuomenės rezervuotumas savajai poezijai yra tik neišvengiama šio, materialistiniu pravardžiuojamo, krašto įtaka mūsų kultūriniam galvojimui? Deja. Praeitą savaitę visi galėjom įsitikinti, kaip šitas kraštas vertina poeziją ir savuosius poetus. Poetui Robert Frost minint savo 88-tąjį gimtadienį, visi laikraščiai ir žurnalai tik ir temirgėjo jo nuotraukomis, aprašymais ir jo poezijos ištraukomis. Valstybė ir pats prezidentas kūrėją pagerbė žymiuoju Kongresiniu medaliu. Ir naujas poeto rinkinys išleistas net 50,000 egz. tiražu. Teko matyti ir stebėtis, kaip vienoje didžiųjų Chicagos vidurmiesčio krautuvių knygų skyriuje naujasis Frosto rinkinys "In the Clearing" amerikiečių yra smarkiai perkamas. Gi milijoninių tiražų žurnalas "Life" poeto gimtadieniui ir jo naujam rinkiniui paskyrė net dešimtį puslapių, naujos knygos pasirodymą aptardamas kaip "not only a literary but a national event". Ar kada mes kalbėjome šitaip apie savąją poeziją, kuri mūsų tautai ir jos kultūrai turi, gal būt, kurkas daugiau nuopelnų, negu amerikiečiam jų poezija?

Kartais gi savotiškai mėgstama pasiteisinti, girdi, naujoji - modernioji mūsų poezija skaitytojui nebesuprantama, tad ir reikiamo dėmesio jai neskiriama. Tačiau iš savo pusės būtų galima paklausti, kodėl modernios poezijos nepripažįstantieji patys negyvena, sakysim, tokiose bakūžėse, kokioje gimė Maironis, bet namuose, kuriuose yra ir elektra ir centralinis šildymas ir visai kitoks paties namo išplanavimas? Kodėl gyvenimo raidos būtinybė vienoje srityje priimama, o kitoje atmetama?

Norėtume tikėti, kad šiais Maironio metais, pats gyvenimas duos teigiamus atsakymus į visą eilę iškeltų ir neatsakytų klausimų. Tokių metų dirva ir tokių metų nuotaikos yra labai palankios poeto ir skaitytojo abipusiam dialogui, vienas kito supratimui ir poezijos pastatymui pagrindinių mūsų kultūrinių rūpesčių krypty.

Šito siekiant, pagaliau, yra ir skelbiamas, lietuvių literatūroje pirmas tokios apimties, "Draugo" poezijos konkursas. O kad poezija ir mūsuose dar nėra vienų tik poetų reikalas, rodo ir šio maironinio poezijos konkurso mecenato prof. dr. vet. med. Kazio Almino pavyzdys.

Tebūna tad Maironio metai atžymėti ir poetų įtempto, kūrybinio darbo vertingais rezultatais ir pačios visuomenės didesniu susidomėjimu savąja poezija. Jeigu šito būtų atsiekta, visas maironinių metų literatūrinis subruzdimas pasiliktų giliai prasmingas.

K. B.

DRAUGO POEZIJOS KONKURSAS

1. Maironio gimimo šimtmečio sukakčiai prasmingai paminėti Draugas skelbia poezijos konkursą. Konkurso mecenatas — prof. dr. vet. med. Kazys Alminas, paskyręs tam tikslui tūkstančio dolerių premiją.

2. Poezijos konkursui tinka poemos, baladės ir atskiru leidiniu dar nespausdinti eilėraščių rinkiniai. Kiekvienu atveju rankraštis turėtų sudaryti bent 64 puslapių knygą. Knygoje gali būti ir visi minėti žanrai drauge.

3. Nespausdinti kūriniai siunčiami slapyvardžiu, uždarame voke, nurodant autoriaus pavardę ir adresą. Tuo atveju, kai eilėraščiai ar jų dalis jau spausdinti periodikoje, konkurse dalyvaujama tikru vardu arba ir slapyvardžiu.

4. Rankraščiai turi būti išsiųsti ne vėliau kaip 1962 m. gruodžio 1 d. Draugo adresu: Draugo Poezijos Konkursui — 4545 West 63 St., Chicago 29, Ill.

5. Jury komisija netrukus bus sudaryta ir paskelbta.

6. Premijuotus kūrinius Draugas turi teisę be papildomo atlyginimo spausdinti dienraštyje ir išleisti atskira knyga. Nepremijuoti kūriniai grąžinami autoriams, jeigu atskirai nesusitariama su jais dėl spausdinimo.

Ados Korsakaitės piešinys

Split by PDF Splitter

AIDOS TRIUMFO DIENOS CHICAGOJE

Sol. Stasys Baras Radames rolėje, kurią jis dainuoja "Aidos" operos pastatyme. Vl. Juknevičiaus nuotrauka

Sol. Aldona Stempužienė — Egipto karaliaus duktė Amneris Verdi operoje "Aida", čikagiškiame — lietuviškame pastatyme. Vl. Juknevičiaus nuotrauka

AMERIKIETIS LITERATŪROS PROFESORIUS APIE LIETUVIUS RAŠYTOJUS

Prof. Charles Angoff įvadas angliškai pasirodančioj Šeiniaus, Katiliškio, Landsbergio ir Barono novelių knygai "Lithuanian Quartet"

Vienas maloniausių reiškinių šiuolaikinėje Amerikos literatūros scenoje yra gausesnio kiekio lietuvių grožinės prozos pasirodymas anglų kalba. Didžiausias šio malonaus įvyko kaltininkas yra Stepas Zobarskas, talentingas lietuvių rašytojas. Du jo anksčiau išleisti tomai — "Selected Lithuanian Short Stories" ir "Lithuanian Folk Stories" ir "Lithuanian pirmos eilės antologijos, padėjusios angliškai kalbančiam pasauliui pažinti literatūrą, kuri drąsiai gali lygintis su didesnių ir daugiau pretenzijų turinčių šalių kūryba.

Čia tiktų tarti žodį apie mažesnių tautų užimamą vietą kultūros, o ypač literatūrinės kultūros, istorijoje. Tiesą pasakius, Hebrajų - Krikščionių Vakarų civilizacija gavo pradžią Palestinoje, vienoje iš mažiausių senovės gyvenviečių. Atėnai, savo garbėje, tikriausiai nebuvo didesni už, pavyzdžiui, tokią Uticą, N. Y., gal būt, net gerokai mažesni. Venecija, savo didybės amžiais, tikriausiai neturėjo daugiau trijų ketvirčių milijono gyventojų. Renesansinėj Italijoj klestėjo gausios miestinės respublikos, — ir tam klestėjimui net iš toli negalėjo prilygti penkių dešimčių milijonų gyventojų suvereninė valstybė, prarijusi šias respublikas. Paimkim Olandiją, Belgiją, Daniją, Norvegiją, Švediją, Šveicariją... ypač palyginkim jų užimamas vietas Nobelio premijos laimėtojų sąrašuose moksle ir mene, o ypač grožinės literatūros (belles lettres) srityje, ir nusistebėjimas mažosiomis vals tybėmis nenustoja augęs. Galima pasakyti, kad imperijos valdo pasaulį, bet mažosios tautos jį praturtina.

Kūryba, pateikta šiame tome, yra tikrai turtinga ir įvairi, o vertimai išskirtinai sklandūs. Žodis "kvartetas" apibūdina tik autorių skaičių. Tikrumoje čia telpa šeši kūriniai, nes Aloyzas Baronas prisideda ne su viena ilga novele, kaip tai daro kiti trys autoriai, o su trimis — trumpesnėmis.

Kai kuriais atžvilgiais šios trys Barono novelės yra kruopščiausiai išbaigtos visame rinkinyje. Nors trumpos, jos yra persunktos jautrumu, įžvalgumu ir gyvenimo supratimu. "Dead End Street" yra monologas apie jauną vyrą, kuris stengiasi nugalėti savyje vis didėjantį polinkį prie vienos jaunos merginos. Tai sena tema, taip sena, kaip vyro - moters santykiai, bet Baronas apie tai pasakoja su ypatingu šviežumu ir, baigęs ją skaityti, jautiesi, kad buvai labai grakščios situacijos liudininku.

Prof. Charles Angoff, parašęs įvadą mūsų keturių beletristų knygai angliškai "Lithuanian Quartet", kurią netrukus išleidžia Manyland Book leidykla ir kurioj dalyvauja Al. Baronas, M. Katiliškis, Al. Landsbergis ir Ig. Šeinius. Prof. Charles Angoff yra naujas lietuvių literatūros bičiulis, anglų kalbos ir literatūros profesorius New Yorko universitete ir Fairleigh Dickinson universitete New Jersey valstybėje. Charles Angoff yra žinomas rašytojas, redagavęs ar parašęs 25 knygas, daugelio straipsnių autorius. Be kitų pažymėtinų knygų yra išleidęs novelių rinkinius When I Was a Boy in Boston, Adventures in Heaven, Something About My Father and Other People ir kt. Dvi jo novelės buvo išrinktos geriausiom metinėm novelėm. Nemaža jo kūrinių buvo spausdinta Europoj, Pietų Afrikoj ir Philippinuos. Prieš septynerius metus Charles Angoff pradėjo spausdinti romanų ciklą iš žydų gyvenimo.. Journey to the Dawn yra pirmas to ciklo romanas ir po jo išleisti dar trys tomai apie Polonsky šeimą, gyvenančią Bostone, užtikrino rašytojui prideramą vietą amerikiečių literatūroj. Apie jo kūrinius yra tilpę gražių atsiliepimų žymiausiuose JAV kritikos žurnaluose. Atsižvelgiant į prof. Angoff erudiciją ir literatūrinį stažą, jo lietuvių rašytojų aptarimas reikšmingas ne tik aptariamiem autoriam, bet ir visai mūsų literatūrai. Pažymėtina, kad prof Angoff įvadą yra parašęs ir pirmajai Selected Lithuanian Short Stories laidai.

Paskutinė Barono novelė "The Relay Race" sukasi apie žmogaus jausmų keistenybes — ypač vieno viengungio širdies reikalus, kuris, nors neapsukrus merginų draugijoje, yra slaptai kankinamas jausmų, būdingų vyriškai giminei nuo neatmenamų laikų. Galop jis neatsispiria draugo žmonos žavesiui, nors jauna, pasiekiama mergina yra pasiruošusi su juo sujungti savo dalią. Ar jis padarė neprotingą pasirinkimą? Žinoma, kad taip! Bet ar ne velnias dažniausiai traukia gražiausią dainelę? Indrulio padėtis yra apgailėtina, bet lygiai liūdna padėtis yra ir vyro, ir jo neištikimos žmonos, ir gražiosios Stellos. Trumpai sakant, "Estafetėje" mes turime kitą pavyzdį neįžvelgiamų Dievo kelių — ir mums atskleidžiamas visas apgailėtinos realybės pasaulis.

Algirdo Landsbergio "Words, Beautiful Words" yra Sherwood Anderson'o "I Want to Know Why" ir "I'm a Fool" pobūdžio novelė. Tai yra nuotaikos novelė, besigilinanti į nepastovų, akinantį, nuostabų vaikystės pasaulį. Petrukui sunku rasti kelią tarp dviejų kalbų, lietuvių ir anglų, tuo pačiu metu jį slegia jaunystės sapnai ir meilė tiems stebuklingiems žodžiams. "Jo galvoje sukasi ateities pažadai. Rytoj jis užaugs. Viskas atsitiks rytoj... Taip, žodžiai taipgi turėjo savo kvapus, lyg daiktai ir maistas. Jis mylėjo žodžius. Jam patiko liesti juos, jausti juos burnoje. Kai kurie buvo šilti, kiti vėsūs; dar kiti šiurkštūs, kiti švelnūs; daugelis dainavo, kai kurie šnypštė".

Mariaus Katiliškio "On Whose Side is God?" yra degindanti, kupina kartėlio, nepaprastai stipri karo laikų istorija. Būrys lietuvių, nacių priverstų Fuehrerio ir Herrenvolk tarnybon, turi baisią pamoką, kaip žemai gali nusmukti tauta, draskoma neapykantos bei žmogžudystės filosofijos. Nemigo naktys..., keliavimas, esant beveik nepakenčiamam orui, maistas ne ką geresnis už ėdalą; paženiminas moterų ir visos žmonijos.., pliaupimas degtinės, varytos iš atmatų, siūlymas jiems taukų ir muilo su parašais "J. F. Judisches Fett". "On Whose Side is God" yra dar vienas įrodymas, kaip giliai vokiečių tauta pažemino save Hitlerio laikais, ir kokia begalinė gėda persekios žmoniją ištisais amžiais. Tai sena, šiurpi istorija, kurioje ypatingai atsispindi lietuvių tautos dvasia nuo seno siaubta carinės Rusijos, o dabar — bolševikinės vergijos.

A. a. Igno Šeiniaus "The Bishop and the Devil" yra puiki, liūdna ir atmintina istorija apie žmonių siekius (net dvasiškiai trokšta pasaulio garbės) ir apie, kartais tragiškas, moters galias, ypatingai, kai toji moteris yra gerokai jaunesnė už savo vyrą, bevaikė ir trokštanti savo vyrui sėkmės, nes jo pasisekimas reiškia jos pačios iškilimą visuomenėj. Čia, kaip ir daugumoje europietiškų pasakojimų, įvedamas velnias. Kaip tik jis, ne kas kitas, padaro profesorių vyskupu. Gale, žinoma, velnias atsiima savo baisiąją skolą. Šioje istorijoje pasireiškia stipri drama, mokėjimas pagauti skaitytojo dėmesį, taip pat nušviesti atskiri luomai: įvairių bažnytinių narių politika, akademikų intrigos; visa apgailėtina žmogaus istorija atpasakota su sąmojumi ir humoru. Bendrai, tai yra aukšto meninio lygio kūrinys.

Šitos šešios istorijos sudaro aukštos literatūrinės vertės tomą. Nors jų paskirtis nevienoda, jos visos yra sėkmingos savo paskiroje srityje. Jos apima beveik visą žmogaus patirties skalę. Jos aktualios mūsų laikams. Jos aktualios visiems laikams, — toks tikras ir gilus yra jų visuotinis patrauklumas. Visi, kurie jas perskaitys — ir reikia tikėtis, kad tokių skaičius bus gausus, turės iš jų daug naudos. Galima drąsiai pasakyti, kad šie kūriniai padeda geriau suprasti tą mistinį stebuklą, kuriuo yra žmogaus širdis.

Vertė **Danutė Brazytė**

PASAULINĖ NAFTOS ISTORIJA

Pažangos, lygiai kaip ir karų įrankis bei patogumų kūrėja, nafta dar prieš Mašinų amžių yra nužymėjusi istoriją: priešistoriniai žmonės, barbarai, graikai, romėnai, Amerikos indėnai, lenkų ūkininkai goddžiai jos ieškojo ir naudojosi jos šaltiniais.

J. J. Berrely mum atskleidžia labai įdomią ir beveik nežinomą praeitį toje beribėje panoramoje, kurioje išsivysto iš nereikšmingos pradžios ligi mūsų dienų milžiniškų įrengimų vienas didžiausių žmonijos nuotykių. (J. J. Berrely: Histoire mondiale du Petrole.)

Prancūzų žurnalistas ir keliautojas, ypatingai besidomįs ekonominėm bei socialinėm problemom, Paryžiaus universitete ngarinėjąs Azijos bei Afrikos klausimus, J. J. Berrely, pasakoja, pavaizduodamas paprastom bei spalvotom nuotraukom, naftos istoriją erdvės ir laiko bėgyje.

Pradedant pirmaisiais žmonėmis, atradusiais šį "juodąjį auksą" ir baigiant mūsų dienomis, kada visose žemės dalyse iškyla iš smėlio naftos fontanai, o tarptautinis godumas vis didėja.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas. Protezistas
Aparatai-Protezai. Med. bandažai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. IR K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 So. Kedzie Ave.
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEmlock 4-1552 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiadien. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonas PR 8-3220
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. HE 6-1670
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofisas: 3148 West 63rd Street
Tel.: PRospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868
Dr. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antrad. ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampas 47-tos ir Damen Ave.
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak. Šešt. 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. LAfayette 3-6048
Rez. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapumo takų chirurgija
Tel. PR 6-1795 arba 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9 Antr. 1-6, treč., šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-5758; Res. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir Alergija)
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 2-9 val.; penkt. 10 v. r. iki 9 v. v.; šeštad. 10 v. r iki 1 p. p. Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. J. G. BYLA - BYLAITIS
Nervų-smegenų chirurgija, ligos
2737 WEST 71st STREET
Valandos tik susitarus
Tel. GRovehill 6-3409

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave. WA 5-2670.
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1414. Rezid. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak
Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 val. vak., šeštad. nuo 12:30 iki 2:30 val. p. p.
Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Ligonius priima pagal susitarimą

Ofiso tel. HE 4-7007.
Namų-rez. tel. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
(JOKŠA)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63 Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 3 v. iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 4 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1— 4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeši uždaryta.

Telefonas: GRovehell 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Rd
Valandos 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienius

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7 Treč. ir šeštad. tik 10-12.

Tel.: REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1—4 val., trečiad. uždaryta.

el. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
Val.: Kasdien popiet nuo 12—3 val. vak. pirm., antr., ketvir. 6—9 val.
Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 val. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ.

Tel. ofiso PR 8-7773, rez. PR. 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p. antrad. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Šeštad.: 9 v. r. — 2 p p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. JONAS V. MILERIS
NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS
5430 So. Kedzie Avenue
PAGAL SUSITARIMĄ
Tel. HE 4-1562
Skambint 2 iki 9 val. popiet kasdieną. išskyrus trečiadienį.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA-CHIRURGĖ
Vidaus ligos
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. offiso: PUllman 5-6766
Namų: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. p. trečiadieni — uždaryta.

Tel. ofisų RE 7-8818, VI 2-1484
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Ofisas 2659 W. 59th St.
Val. Pirm., ketv. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p., šešt. 10-12 val.
Ofisas 3259 S. Halsted St.
Val. Antrad. ir penkt. 3-7 val. p. p.
Trečiad. uždaryta.

Perskaitę "Draugą", duokite ir kitiems pasiskaityti

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL.: kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
2745 West 69th Street
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak., trečiad. uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

Rez. tel. PR 9-0563, Rez. PR 9-6730
Dr. W. Ross Dr. L. Seibutis
Inkstų, puslės ir šlapumo takų chirurgija
Ofisai: 7958 S. Western Ave., tel. GR 6-0091; 392 E. 159th St., Harvey, Ill., tel. EDison 3-4383; 30 N. Migan Ave., Suite 808, tel. CE 6-7764.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63d. St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. tik 1—3 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. E. STANAT-STANAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Mitybos ir svorio problemos
1951 W. Irving Park Rd.
(Damen Ave. kampas)
Val. pirm., ketv. ir penkt. 7-8 v. p. p. ir pagal apointmentą.
Tel. Ofiso LA 5-2134, Rez. 878-5960

Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. tel. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 S. Ashland Ave.
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2—4 ir 6—8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, priimama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 val. iki 5 val. vak.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2—4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinkit tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 8 val. popiet, kasdien, išskyrus trečiad. ir šeštad.

Telefonas — GRovehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUŠERIJA ir MOTERŲ LIGOS
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais nuo 1-4 val. popiet
Trečiadieniais uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Ave.
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8.
Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val.: 11 v. ryto iki 3 v. p.p., 6-7 v.v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefonu — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų ligi 5 valandos ryto, kasdien.

Split by PDF Splitter

DŽENTELMENAS LIETUVOS SCENOJE

Žmonės ir veiksmai iš laiko ir erdvės tolumų

JUOZAS GUČIUS, Australija

Tai buvo labai seniai... kada...

Tviskančių saulės spindulių šviesoje graikų teatras savo klasiškame podiume jau ne tik Dionizo garbei atsitiktinius fragmentus giedojo, bet kada pats Aischilas, Euripidas ir Sofoklis su Aristofanu kalbėjo aktorių milžinų lūpomis į tūkstantines minias, sugužėjusias Atėnų ar Hodoso amfiteatruosna pagyventi dvasiniu gyvenimu. Tai buvo pasakiškai gražūs laikai, kada tautos priekyje ėjo išminčiai ir kūrėjai.

Ir jeigu galėtume įžvelgti anų amžių glūdumon, vaizduodamiesi nueiną kurin nors iš daugelio graikų amfiteatrų, neabejotinai tenai išvystumėm, po tragiška ar komiška kauke pasislėpusį (jam ir koturnos nereikalingos) mūsų Stasį Pilką. Mat, jau jis toks buvo, toks ir pasiliko: patosingas, išraiškus, būtinėms vaidinimo priemonėms svetimas.

* * *

Ne kartą ir ne šimtą kartų ėjo impozantiškas, Stasio Pilkos įkūnytas šešėlis per Lietuvos Valstybės Teatro sceną. Vakar — žiaurus valdovas ar išdidus aristokratas, šiandien — įsimylėjęs taurus jaunikaitis, ar klastingas suvedžiotojas, Lietuvos ūkininkas, valkata, benamis skurdžius, o rytoj... Ilgas būtų darbas suskaityti charakterių, tipų ir šiaip įvairių scenoj vaizduotų personažų įvairiaspalvę pynę, kurią per tiek metų sukūrė Stasys Pilka. Jis nėra atsiskyrėlis aktorius, kaip anglo - saksiška "žvaigždė". Pilka yra aktorius, suaugęs su visu buvusiu Valstybės Teatro ansambliu. Kalbant apie Stasį Pilką, tenka paliesti jo kolegas ir, trumpomis užuominomis, visą teatrą, su jo tendencijomis ir polėkiais.

* * *

Kada Lietuvos nepriklausomybės atsikūrimo pradžioje visa eilė profesionalų ir kt. atsinešė Vilniun ir Kaunan rusų teatrų rutiną su premjerais, primadonomis ir (deja!) intrigėlėmis, du profesionalai aktoriai tikrai atėjo kitokie. Vienas jų buvo jau vyresnis, net savo "priešų" pripažintas Lietuvos profesionalinio teatro pradininku — Antanas Sutkus. Gi antras — jaunas, Leningrade mokinęsis scenos meno, kūrybinių polėkių kupinas Stasys Pilka.

Atsitiko taip, kad Stasys Pilka pateko į Kastanto Glinskio vadovaujamą trupę. K. Glinskis, atnešdamas Kaunan paviršutinišką, net vertingų dramos kūrinių interpretavimą, paskleidė daugiau lengvo žanro ne tik veikaluose, bet ir pačiuose spektakliuose, nors jis pats buvo, bent techniškai, tikrai imponuojantis vaidila. Su tokiu kroviniu Kastantas Glinskis, aišku, negalėjo tada (taip pat ir vėliau) dar labai jaunam Lietuvos teatrui duoti ne tik veido, bet ir kokios aiškesnės ar konkrestesnės krypties. Bent tokios, kuri turėtų žiūrovui sistematingą vaidybos meno apraišką. Tuo reikalu, žodžiu ir raštu, anuomet sielojosi: Antanas Sutkus, Balys Sruoga, Kazys Puida, Vytautas Bičiūnas ir kiti. Leido ano meto teatrui kandžias replikas keturvėjininkai su Kaziu Binkiu priešakyje. Net ir kanauninkas J. Tumas - Vaižgantas, pats nuoširdžiausias kritikų, kartais galvą pakraipydavo. Šiandien jau galima pasakyti, kad tai vyko dėl plačioje minioje didesnio pasisekimo sulaukusia teatro repertuaro, na, ir atatinkamos vaidybos. Pats K. Glinskis vaidino, sakyčiau, net su perdėtu pasitikėjimu, tačiau įgudusiai, techniškai gerai valdomu balsu ir sausai apskaičiuotomis, eiliniam žiūrovui imponuojančiomis priemonėmis, nevengdamas net taip vadinamo pozavimo.

Kastantas Glinskis sugebėdavo įtikinti ir net paveikti žiūrovą, bet niekad kūrybinėn aukštumon nesuplasnodavo kaip aktorius - tragikas. Gi kaip režisierius buvo be naujų idėjų ir formų ieškojimo, pasitenkinąs šablonėmis priemonėmis, be lakesnės vaizduotės ar drąsesnių užsimojimų. Jo Otello buvo savitas, bet ne Šekspyro Otello. Nenuostabu, kad K. Glinskis vaidindavo tik tuose veikaluose, kur vaidmuo atatiko jo pajėgumui, techniškajai potencijai ar skoniui.

Štai tokio meno vadovo trupėn pateko Stasys Pilka. Ir čia, manyčiau, gal to sąmoningai nenujaučiant, prasidėjo jo — aktoriaus drama. Tiesa, jis visada liko ištikimas Kauno Valstybės Teatrui, gal nenuvokdamas, kad ten jo menininko dirvonai derlingi nebuvo. Norisi manyti, jag ankstyvajame Lietuvos teatre Stasys Pilka turėjo eiti su Antanu Sutkum. Gal tada jo, kaip menininko kelias būtų nuvingiavęs visai kita kryptimi. Gal nebūtų reikėję nė ankstyvesnio į Jungtines Amerikos Valstybes 1926 metais išvykimo, kur galimas daiktas, jį patraukė nepatenkinta bei nerimstanti kūrėjo prigimtis. Gal būtų turėjęs progos nuveikti lietuviškoje scenoje visiškai kitokius darbus, nors ir šiandien Stasys Pilka stovi poros šimtų įvairių ir spalvingų jo sukurtų vaidmenų bei surežisuotų spektaklių akivaizdoje. Bet jau taip yra: kas daug gali, iš to dar daugiau reikalaujama.

* * *

Atmintin įstrigo vienas įvykis iš laikotarpio, kada dar buvau Tautos Teatro vaidybos studijos auklėtinis. Antanas Sutkus, aktorius, režisierius ir vaidybos pedagogas, minėjo savo darbo penkiolikos metų sukaktį. Kukliai, be jokių "pompų". Tame A. Sutkaus jubiliejuje, Tautos Teatro ir satyros teatro Vilkolakis pastogėje, Valstybės Teatras neparodė jokio mandagumo gesto. Nors Antanas Sutkus buvo pirmasis Švietimo ministerijos Meno Departamento direktorius, pirmas Kaune suorganizavo Tautos Teatrą (kurį laiką buvusį valstybiniu), buvo Operos režisierius. Savo iniciatyva sukaktuvininką pasveikinti iš Valstybės Teatro teatėjo tik Stasys Pilka ir buvusi mokinė Alė Žalinkevičaitė. Šiaip gi visame Valstybės Teatre neatsirado kitų, kurie panorėtų pasveikinti Lietuvos scenos pradininką. Bet Stasys Pilka, nepabijojęs net lauktinų nemalonumų, kolegiškai jubiliatą pasveikinti atėjo, nors ir jokie ryšiai nerišo. Faktas nusako anuometinę Valstybės Teatro atmosferą, kurioje Stasiui Pilkai teko lietuviškoje scenoje savo darbą pradėti.

* * *

Jei yra įmanoma bent blankiai apibūdinti aktoriaus ir scenos menininko veikimą, tai negalima nusakyti jo kūrybinio proceso: reikia pačiam matyti ir pajusti. Aktoriaus kūryba savo esme yra tragiška. Pakilo uždanga — kūryba prasidėjo, uždanga nusileido — meno aktas pasibaigė. Jis jau niekados nepasikartos, nors aktorius tą patį veikalą dar vaidintų daugelį kartų... Pasitraukė nuo scenos žmogus - aktorius, numirė ir jojo menas... Štai kodėl niekas niekad išsamiau nenusakys ir Stasio Pilkos kūrybos proceso, nes jo kūrybai nebuvo fiksavimo priemonių. (Recenzijų ir atsiminimų, toli gražu, neužtenka vaidybai nušviesti ar ją atgaivinti.)

Kaip ten bebūtų, kiekvieno tikro menininko kūrybą nepraeina nepalikus ateinančioms kartoms kažko savito, individualaus, ryškaus ir neužmirštamo. Tūno atmintyje ir Stasys Pilka, aktorius tikrąja šio žodžio prasme. Būdamas stilistas, daugiau įspūdžiu besivadovaująs, nesiblaškąs į realistines detales, jis visada kūrė charakterius, bet ne tipus, vaizdavo ir ryškino pagrindinius vaidintų asmenų bruožus, smulkmenų nesivaikydamas. Gi jeigu kartais ir ėjo realistiniu ar natūralistiniu keliu, tai tik besiderindamas bendrajam spektaklio stiliui. Tačiau tai nebuvo jo sfera. Dažnai realistiniuose pastatymuose Pilka atrodydavo lyg nuo kitų atitrūkęs, negalįs savosios teatrališkos tiesos atsižadėti, teisybės, nesiderinančios su gyvenimiškąja, kuria remiasi buitinės vaidybos aktoriai.

F. Šilerio "Klastoje ir meilėj" Stasys Pilka, jei jis vaidino Vurmą, buvo žiauri ir klastinga būtybė, artima "klasiškajam" stiliui, kuriam būdingas perdėtas sutirštinimas. Jo Ferdinandas, tame pačiame veikale, greta melodramatingos Cnos Rymaitės - Luizos (ne pagal Šilerį) buvo panašus į Crestą: visa galva aukščiau iškilęs, imponuojąs savo veržlumu ir dinamika, tuo pačiu metu nepritampąs mūsų scenoje pigiame kalbamos tragedijos tuometiniame pastatyme.

Nenutoldamas nuo prigimtojo klasiškojo patoso, Stasys Pilka mokėjo apvaldyti "Sarūno" ir "Prieš srovę" bajorų charakterius. Igno Šeiniaus gana blankiuose "Diplomatuose" Stasys Pilka buvo tiesiog įkūnytas, rinktinis diplomatas. "Mažame rūmų koncerte", kur galima buvo lengvai paslysti, iki galo išlaikė aristokrato charakterį.

* * *

Gal ir pergriežtai šiandien aptariame Kauno Valstybės Teatro praeitį, betgi, kita vertus, reikšmingų momentų negalima apeiti nepaminėjus. Juk ir Stasys Pilka, ir visa eilė kitų aktorių, talentingų bei savitų, per tiek metų blaškėsi tarp realistinių, natūralistinių ir net ryškiai forminių pastatymų. Nors Valstybės Dramos Teatras pradžiugindavo stiprios kūrybos suliepsnojimais, bet kaip institucija neturėjo darnios meninės linkmės, savojo būdingo veido, aiškios linijos. Toks Borisas Dauguvietis, berods, visus teatrinius "izmus" išmėgino. Nesuformavo Valstybes Teatrui meninio veido (žinoma, prabėgomis negalėjo tai padaryti) nė svečiai režisieriai: Antanas Sutkus, Andrius Oleko - Žilinskis ar Mykolas Čechovas. Neturėjo progos ir tinkamų sąlygų teatrą kita linkme nukreipti ir jaunesnieji režisieriai, k. a. Stasys Pilka, Kazys Juršys, Algirdas Jakševičius. Net realistas Romualdas Juknevičius, su nebloga, pas Vsevologdą Mejercholdą Maskvoje gauta praktika, bent iki 1944 metų, taipgi blaškėsi nesuderindamas pamėgtojo realizmo su teatro prigimtimi - teatrališkumu.

Atsimenu Stasį Pilką iš Antano Vienuolio kronikinio pobūdžio veikalo "1831 metai" pastatymo. Režisierius Pilka spektaklį įveikė. Bet kur gi jis labiausiai laimėjo? Gi paveiksluose, kur veikė Mečys Chadaravičius ir Edvardas Vaičiūnas, buvę Sutkaus mokiniai. Tuo tarpu Cna Rymaitė jau pasirodė sunkiau išvedama iš jai įprastos vaidybinės manieros, nors, kaip visada, labai nuoširdžiai vaidino grovaitės Emilijos Platerytės vaidmenį. Bet M. Chadaravičius ir E. Vaičiūnas — Vilniaus rusų gubernatorius ir lenkų generolas Gelgaudas — pasirodė tokie, kad ir net griežtų reikalavimų žiūrovas galėjo tik žavėtis. Manding, A. Sutkaus ir Pilkos keliai turėjo eiti greta. Abu jie buvo, gal ir liko, impresionistai, taigi gimininga teatrinėmis pasaulėžiūromis.

Aktoriaus **su teise režisuoti** darbo sąlygos Valstybės Teatre buvo mažai palankios. Visoj eilėj savo pastatymų tas sąlygas turėjo pakęsti ir Stasys Pilka. Kai jis ėmėsi režisuoti Langelio komediją "Kupranugaris per adatos skylutę", tai jo kolega, irgi aktorius su tokiomis pat režisieriaus teisėmis, Kazys Juršys sąmojavo: Pilkai teks gerokai pasitempti, kol pralys pro adatos skylutę- (suprask: režisūros darbo sąlygas). Tą patį Juršį Teatro direkcija mandagiai privertė pastatyti Šekspyro "Karalių Lyrą", nes kažkas ir kažkada dailininkui M. V. Dobužinskiui buvo užsakęs dekoracijų bei kostiumų eskizus. Dailininkas, matyt, pagal honoraro dydį, pateikė keliolikos scenovaizdžių piešinius. Ilgokai K. Juršys sprendė 22-jų kartų uždangos kilnojimo problemą, kol ją sumažino iki vienuolikos.

Manau, kad ir Stasys Pilka aname spektaklyje matė ir savų pastatymų rūpesčius bei vargus. O jis galėjo būti ir nuolatinis Valstybės Teatro režisierius (ne tik su tąja teise). Ir, pasakyčiau, gero skonio režisierius, kokių Valstybės Teatrui anuo metu kaip tik ir stigo.

* * *

Užkliuvęs režisūros sritį, norėčiau suminėti tuos spektaklių kūrėjus, kuriais Valstybės Teatras galėjo didžiuotis ir su kuriais Stasys Pilka savo darbe yra susidūręs.

Be K. Glinskio, griežto senų scenos tradicijų saugotojo ir už kietėjusiai besilaikiusio senstelėjusių teatrinės kūrybos formų, Stasiui Pilkai daugiausia teko dirbti Borisui Dauguviečiui režisuojant. Tai buvo tikras menininkas, nesuvaldomos ekspansijos, tačiau be didesnės autokontrolės. Nepastovus, savyje nesutelpąs, neapvaldąs energijos ir polėkių, visada besiblaškąs, tik reikalui prispyrus mokąs susitramdyti ir geroje priežiūroje sugebąs neabejotinai meniškai pasireikšti. 1926 metais, kada iš Valstybės Teatro turėjo pasitraukti Liudas Gira, pasiimdamas su savim ir "mišrainišką" teatrinį vadovavimą, perėmus direktoriavimą Antanui Sutkui, savo darbo rezultatais pasikeitė ir B. Dauguvietis. Iki to laiko vertingesniais jo pastatymais galima laikyti tik du: Hauptmano "Hanelė" ir Puškino "Šykštusis riteris". Bebendradarbiaudamas su A. Sutkum, B. Dauguvietis susirūpino ir meniniai vertingesniu repertuaru. Jo režisūroje scenos šviesą išvydo F. Šilerio "Plėšikai", R. Rollando "Liudvikas šventasis", Ibseno "Visuomenės šulai", L. Pirandello "Šiaip ir taip", K. Čapeko "R. U. R" (anuomet modernus ekspresionistinis veikalas), Moljero "Tartiufas" ir nemažai kitų moderniųjų pjesių. Ne juokais Kauno Teatro užkulisiuose kalbėdavo, kad sujungus A. Sutkaus darbo sistemą, ištvermę bei tikslo žinojimą su B. Dauguviečio entuziazmu ir polėkiais — Lietuvoje būtų pasaulinio masto režisierius.

Stasys Pilka ir Borisas Dauguvietis, nors abu tos pačios Peterburgo vaidybos mokyklos auklėtiniai, naudoją veik tą pačią sistemą, vis dėl to meniškai buvo labai skirtingi. Pilka buvo estetas, ieškąs visur prasmės bei išminties. Tuo tarpu Dauguvietis, nežiūrint išsimokslinimo ir didelio žinių bagažo, viską darydavo ekspromtu ir visur prasiveržda vo gaivališka jėga.

A. Sutkus, Valstybės Teatre įvykdęs tik keliolika pastatymų (nekalbant apie jo darbus Tautos Teatre ir Vilkolakyje), vistik ir čia paliko gražų indėlį: Dickenso "Kalėdų giesmė", V. Hugo "Nuskriaustieji", T. Hofmano pasaką (vokiečių kritikoje susilaukusi ypatingai palankų vertinimą), K. Inčiūros "Vincas Kudirka", F. Šilerio "Vilius Telis" ir kt.

Naujos šviesos Lietuvos scenai atnešė Andrius Oleka - Žilinskas, ypač su Vinco Krėvės "Šarūno" pastatymu ir "Sabatai Cevi" bei Balio Sruogos "Milžino paunksmės" spektakliais. Pastarasis veikalas statytas su Jaunųjų Teatro sąstatu, su paties Olekos, Sutkaus ir Dauguviečio mokiniais. Šis režisierius kruopštumu bei sistemingu darbu lyg ir prilygo Sutkui, tik buvo labiau linkęs į teatrališkumą.

Nemažai naudos Kauno bei Lietuvos teatrams atnešė ir Maskvos Meno Teatro Antrojo buv. vadovo Mykolo Čechovo mūsų krašte svečiavimasis. Jis paliko Šekspyro "Hamleto" bei "Dvyliktosios nakties" ir N. Gogolio "Revizoriaus" išsiskirian čius spektaklius.

* * *

Muzikos ir žodžio menas anuo metu radijo bangomis lankė ir tolimiausius Lietuvos kampus. Stasys Pilka Valstybės Radiofone buvo dažnas svečias: literatūros interpretatorius bei daugelio radijo vaidinimų dalyvis. Jis buvo vienas meninio dailiosios literatūros interpretavimo pradininkų ir visą laiką plėšė, mėgėjiškumo deklamavimo usnimis apaugusius, šios srities dirvonus. (Vėliau jis sulaukė ir antrojo dailiosios literatūros skaitymo meisterio Henriko Kačinsko.)

* * *

Stasio Pilkos negalima įsprausti vien į aktoriaus ir režisieriaus rėmus. Jis pasireiškė ir kaip teatrologas, scenos istorikas, teatro populiarizatorius: su paskaitomis, straipsniais spaudoje bei gražiai išleistais leidiniais. Įdomu gal ir tai, kad su teatru susijusius klausimus apibūdindavo ar vertindavo suprantamomis ir aiškiomis mintimis, pabrėždamas tik esminius dalykus.

Pagaliau be Stasio Pilkos nepraėjo veik nė vienas iškilmingesnis sceninis jubiliejus ar minėjimas. Juo visi pasitikėjo, visur buvo kviečiamas ir laukiamas. Su nieku jisai nesipyko, nors jam nemenkai pavydėjo, o ir priešų gal turėjo nemažai, kaip ir kiekvienas virš bendrojo lygio kilsterėjęs.

Nemenką ir reikšmingą darbą Stasys Pilka nuveikė, besirūpindamas Lietuvos scenos istorine medžiaga — padėjęs pamatą Teatro muziejui.

* * *

Užskleisdamas minčių ir prisiminimų pluoštus, žiūriu į Stasį Pilką, kaip menininką ir žmogų, daug dirbusį Lietuvos ateičiai. Žvelgiu atgal į žmogų, teatrui, savajam laioktarpiui ir savitu keliu siekusį Grožio ir Gėrio.

Adelaide, Pietų Australija.

Lietuvos Valst. Teatras Kaune antrojo nepriklausomybės dešimtmečio pradžioje

Stasys Pilka — Miles Hendon. Mark Twain "Princas ir elgeta" Kauno Valst. Teatro pastatyme.

Kronika

● **Psalmių poezija** — šitokia tema kun. V. Bagdanavičius, MIC, šiandien, balandžio 7 d., 7 val. 30 min., Jaunimo Centre Chicagoje skaitys paskaitą. Prelegentas pateiks įdomią Dešimtosios psalmės analizę, iškeldamas pagrindinę Dievo meilės temą, individualizmo pagundą, psalmės santykį su didžiaisiais kūriniais ir klasikine literatūra. Paskaita čikagiečiams yra puiki proga gavėniškai ir intelektualiai valandai praleisti.

● **Romantiška kryptis gyvenime ir meno kūryboje.** Tokia tema kun. dr. A. Baltinis kalbės Menininkų Klubo organizuojamoje paskaitoje, kuri įvyks š. m. balandžio mėn. 8 d. 2 v. p. p. Jaunimo Centre. Paskaitininkas išryškins romantizmo aktualumą mūsų dienomis ir jo ryšį su tauta; palies Maironį, kaip tautos dainių; aptars, kokios meno kryptys yra romantiškos ir kurios neturi šaknų lietuvių kultūroje. Visi kviečiami dalyvauti paskaitoje ir diskusijose.

● **Dail. Aleksandros Merker - Vitkauskaitės** kūrinių paroda atidaryta balandžio 1 Wood-Ridge, N. J., Memorial bibliotekoje ir tęsis visą balandžio mėnesį. Taip pat su savo kūriniais dalyvauja Modern Artists Guild grupinėje parodoje, kuri atsidarė kovo 25 Hackensack, N. J. Tęsis iki balandžio 29.

● **Dr. Antanas Sužiedėlis,** kuris Katalikų universitete Washingtone dėsto psichologiją ir vadovauja patarimų biurui, nuo vasario 1 yra pakeltas į asociate profesorius.

Split by PDF Splitter

Žmogus šių dienų filmuose

ALĖ RŪTA, Los Angeles, Calif.

Filmai Amerikoje yra daugiau industrijos dalykas, ne meno. Jų gamintojai gerai išstudijuoja žiūrovų daugumos psichologiją, jų skonį, polinkius ir pomėgius. Išstudijuoja, nes nori įtikti, pritraukti žiūrovus ir tuo sau prisipilti kišenes pinigų. Todėl Amerikos filmuose žmogus rodomas toks, kuris įdomus ar mėgiamas minios, kuris žavėtų ir patrauktų žmonių gausybę. Jei filmas komedija, juokdariu parenkamas suprantamiausias miniai. Jei drama, sprendžiamos nebūtinai visuotiniausios, bet daugumą apnikusios problemos.

Komedijose nėra gilaus sąmojaus juokdario, tokio, kuris pereitų į filosofinį žmogaus ydų ir silpnybių išvertimą. Nėra juokdario, juntančio gyvenimo tragiką, nėra kvatojimo pro ašaras. Šių dienų Amerikos filme yra tik situacijų juokdarėliai, besiverčią per g alvą, "didvyriškai" nugalį neįtikimas kliūtis, kartais visuomenę pirštu pamoką moralinių ar socialinio gyvenimo vertybių ("Bachelor in Paradise"). Mėgstama parodyti juokingose situacijose naivų gyvenimiškai profesorių ("The Absent Minded Profesor"), gerus ir negerus tėvus ("The Parent Trap", "A Majority of One"), kurie visada kovoja tarp savęs ir su vaikais ir labai retai laimi prieš vaikus. Yra komedijinių filmų, kuriuose tik pora juokingų situacijų, o žmogus ir jo problemos priveda prie tragiškos sienos ("Breakfast at Tiffany's). Juokingai parodomas geros širdies biznierius ("Poketful of Miracles"). Tai daugiau ar mažiau juokingos amerikietiško gyvenimo situacijos, iš kurių neišplaukia tipingas žmogaus paveikslas.

Dramose ir rimtesnėse komedijose pastebimas iškrypusio, nesveiko žmogaus vaizdavimas. Labiausiai pamėgta filmų tema — prostitutės gyvenimas ("Never on Sunday", "The World of Suzy Wong", "The Call Girl") arba šiaip laisvosios meilės ir liberalinės moralės žmogus ("The Paris Blues", "Breakfast at Tiffan'ys", "The Roman Spring of Mrs. Stone"). Spaudoje plačiai komentuojamas seksualiai iškrypusio žmogaus filme vaizzdavimas ("The Childrens Hour"). Čia suminėtų tipų žmonės gal naudingi pamatyti filmuose suaugusiems, bet gali labai pakenkti jaunesniems, ypač brendimo amžiuje. Tokio nenormalaus žmogaus dažnas stebėjimas filmuose žiūrovui jį priartina prie normalaus. Juo kenksmingiau jaunuolio sąmonei, kai tokie neigiami ar iškrypę žmonės kartais filme pristatomi kaip gana patrauklūs. Deja, šių pagražintų ir pasaldintų nenormaliųjų pamatyti kažkodėl veržiasi minios senų ir jaunų. Filmų nesąžiningi gamintojai čia daro didelę moralinę žalą plačiosioms masėm. Ypač tėvai ir pedagogai turėtų stengtis atitraukti dar negalvojančius, vien emocinių smagumų ieškančius, jaunuolius.

Laisvo gyvenimo žmogus, nors jau filosofiniuose rėmuose, vaizduojamas ir užsienio filmuose (italų "La Dolce Vita", "Two Women", "General Della Rovere"). Užsienio filmuose dažna ir psichiniai nenormalaus žmogaus tema, bet sprendžiama giliau, su studijiniu pasiruošimu (švedų "Through a Glass Darkly", britų "The Mark"). Čia — pirmame jaunа mergaitė, antrame subrendęs vyras — parodomi kaip blogo auklėjimo aukos, jų liga ir liguistas gyvenimas kruopščiai studijuojami ir pozityviai sprendžiami. Čia žmogų matai tikrai nelaimingą, aplinkybių ir ligos auką. Toks žmogus sukelia pasigailėjimą, bet niekados — susižavėjimą, kaip kartais amerikiečių filmuose. Ar tai padaro filmų gamintojų sąžiningumas, ar gera vaidyba, — sunku pasakyti. Užsienietiškų filmų žmogus ryškiai iškelia problemą, pats tarytum pranykdamas; kai amerikiečiai filmininkai dažnai parodo nuogą žmogų, kuriame rimtos problemos mažiau galvoją net neįžiūri.

Vaizduodami pokario pakrikusį žmogų, šių dienų filmai neužmiršta parodyti ir su šiokia tokia politika susijusio tipo. "Judgement at Nuremberg" bent iš dalies atskleidžia vokietį nacį, italų Roberto Rosselini pagamintas filmas "General Della Rovere" gana vaizdžiai pristato fašistus ir nacius, bet tikro komunisto tipo, deja, dar niekur nematyti. Priešingai, rusų filmai, nominuoti Oskarui ir rodomi Amerikoj, "Khovanshina" ir "Ballad of a Soldier", ypač antrasis, pavaizduoja labai patrauklų rusą, atlikdami propagandos rolę Amerikoje. Amerikiečiai filmų žinovai gal ir žiūri iš meniškosios pusės, bet rusai lengvu arkliuku atjoja čia, vietoj sunkiai įtempus Trojos arklį.

Įdomūs ir bendrai žmogiški tipai atvaizzduoti meksikiečių filme "The Important Man", japanų komedijoje — "Placido". panų komedijore — "Placido". Meksikiečių žmogus vykusiai iškelia puikybės ir tuštumo ydą žmoguje; japonai psichologiškai pavaizduoja grynąją meilę ir tragišką šeimos gyvenimą, kai tos meilės stokoja; "Placido" parodo komišką iškreipto visuomenininko veidą.

Išvada prašosi amerikiečių filmų nenaudai: jų žmogus parodytas paviršutinis, dažnai iškrypęs iki nenormalumo, moraliai laisvas ir palaidas; jo problemos neiškeliamos visu rimtumu, priešingai, — kartais įvyniojamos į spalvingus šilkus, traukiančius gėrėtis, o ne ruoštis kovai. Kitų šalių filmai nėra tiek tobuli techniškai ir mažiau spalvingi, bet žmogų dažniau auklėja, ne žlugdo.

Tuo rašiniu nebuvo užsiangažuota gilesnei filmų studijai ar platesnei žmogaus, vaizduojamo šių dienų filme, apžvalgai. Tas neplatus vaizdas ir negausūs pavyzdžiai paimti iš Hollywood'e matytų keliasdešimties filmų, nominuotų šių metų Oskarui (filmų premijoms) gauti; filmų, pretenduojančių į geriausius ir charakteringiausius.

Ąžuolas pavasarėjant — A. Kezio, S. J. nuotrauka

ADENAUERIS IR JO VALDYMO MENAS

Per pastaruosius 10 metų Konradas Adenauerio atvaizdas, kaip šių dienų Vokietijos vado, jeigu ne jos įsikūnijimo, yra tvirtai įsirėžęs žmonių sąmonėje. Bet toks netikėtas 1949 m. buvo jo iškilimas į aukščiausią vadovybę ir taip nepajudinamas nuo tada jo laikymasis, kad nedaug kas susidomi jo iškilimo metodais. Nuo to laiko daug autorių yra aprašę jo politinę kovą Hitlerio laikais ir bekuriant naują valstybę, lygiai kaip ir jo pasaulėžiūrą.

Neseniai pasirodžiusi A. Heidenheimerio knyga jį vaizduoja kaip politiką per pirmuosius ketverius pokario metus, laike kurių jis turėjo įrodyti savo tinkamumą valstybės valdymo mene. Adenaueris laimėjo tą mėginimą ne tik todėl, kad jis labiau patyręs ir gabesnis už daugelį savo varžovų tiek pačioje partijoje, tiek ir už jos.

Knygos autorius iškelia faktą, kad savo kelyje į valdžią Adenaueris negalėjo naudotis CDU (Krikščionių demokratų unija) kaip partijos mašina, nes tuo metu dar tokios partijos nebuvo. Taip pat ir pati Vokietija tuo metu tebuvo geografinis pavadinimas įvairių okupacijos zonų su bendra istorija. O CDU buvo politinis vaizdas įvairių regioninių grupių tik su labai siaura bendra filosofija, priklaususių nuo okupantų malonės. Visas tas nesandarias priemones Adenaueris panaudojo besiekdamas savo tikslo — Vokietijos vado. Tik juo tapęs, jis CDU sujungė ir padarė galingą partiją.

Kitoje knygos dalyje nagrinėjami sekantieji dvylika metų. Jų bėgyje Adenaueris — bekurdamas CDU, visus krikščionis apimančią vidurio partiją — lemiamai paveikė istorijos eigą. Savo partijos ir valstybės vadovavimą jis ankštai surišo su užsienio politikos siekiu — Vokietijos likimą susieti su Vakarais, ypač su Prancūzija ir JAV. Visiems besidomintiems Vokietijos istorija bei moderniom politinėm partijom ši knyga bus itin naudinga. (Arnold J. Heidenheimer: Adenauer and CDU. The Rise of the Leader and the Integration of the Party. The Hague, Martinus Nijhoft.) **P. G.**

Laimė yra nujausti naują, nežinomą, saulės auksu užpiltą gyvenimą. — **J. Gliauda**

LIETUVOS UNIVERSITETAS

Lietuvos Universitetas, įsteigtas 1922 m. vasario 16 d., savo centrą turėjo Donelaičio ir Gedimino gatvių kampe Kaune.

Jo pirmasis rektorius buvo prof. J. Šimkus.

Universitete veikė še fakultetai: Teologijos-Filosofijos, Evangelikų Teologijos, Humanitarinių Mokslų, Teisių, Matematikos-Gamtos, Medicinos ir Technikos.

Studentų skaičius būdavo apie 4,500.

Specialių patalpų neturėdamas, Universitetas buvo išblaškytas įvairiose miesto vietose.

KLAUSYKITE, VYRAI!

Klausykite, vyrai, klausykite, berneliai, širdysna įsidėmėkite — visi krito Punios berneliai žiaurioje kovoje, visi krito iki vienam už tėviškėlę, už gimtąją Dainavos šalelę. Tik vienas kunigaikštis Margiris nei patsai nuvargintas, nuilsintas, nei jo širmas žirgelis dar sužeistas. Abu juodu kaip aitvaru po lygią lygumėlę skrajoja, o jų pėdomis šalta giltinė seka. Nelaimingą valandą būdavo pagimdžiusi motė tą vokiečių raitelį, kuris Margiriui kelią pastodavo, jo kirvio ilgio atstu atsirasdavo: kurį tik pasiekdavo Margiris savo tvirta ranka, kuriam tik sužibėdavo blykstelėdavo kruvini jo kirvio ašmenys, kaip Perkūno trenktas krisdavo tasai nuo eiklaus žirgo ant drėgnos, krauju gausiai atskiestos žemelės. — **V. Krėvė**

VALYMAS
KILIMAI, APMUŠTI BALDAI IR SIENOS
J. Rudis
Tel. CLiffside 4-1050

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS
K. GINEITIS
3255 S. Union Ave., Chicago 16
Tel. VIctory 2-0105
Vertimai — Pilietybė — Laiškai
1 dol. 25 ct. val. — privačios

PIRKITE APSAUGOS BONUS

Siųskite dovanas savo artimiesiems Lietuvoje ir tolimame Sibire per PATIKIMĄ FIRMĄ
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
4102 So. Archer Ave., Chicago 32, Ill.
Ši firma veikia jau 27 metai ir kiekvienam siuntėjui pristato pakvitavimą pasirašytą gavėjo
Telef. FRontier 6-6399

Mes mokame 4½%
Kiekviena sąskaita ligi $10.000.- apdrausta Federalinėje Valdžios įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation
ant visų taupymo saskaitų
5%
ant Bonus saskaitų
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY ON YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO 10.000
MIDLAND SAVINGS and Loan Association
4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Phone: CL4-4470
August Saldukas Prezidentas

VOSYLIUS FOOD MART
2433 W. 69th St., Tel. PR 6-2113

Gamina ir parduoda lietuviškas rūkytas dešras, skilandžius, įvairią rūkytą ir šviežią mėsą. Liet. sūriai, saldainiai, medus, delikat., grocery prekės.

DAINA ELECTRONICS
Sav. inž. A. Semėnas
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUTĖS
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausios kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

PINIGAI SIUNČIAMI Į LIETUVĄ
oro paštu—bet kokioje sumoje iki $300 tik už
$1.65
Kadangi senus rūbus ir kai-kuriuos maisto produktus negalima siųsti į Lietuvą, daug kas dabar siunčia tik pinigus—per
Amalgamated Bank
International Dept.
111 SO. DEARBORN ST.
Tel. FRanklin 2-4100
Chicago, Ill.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

NAUJAUSIAS BUICK — V-6!
Šiš vėliausiai išėjęs Buick 2 Dr. Sedan su automatu, Radio ir šild.
Kaina tik $2,227.85
Taksai 89.11
Pilna kaina ... $2,316.96
Dan Kuraitis ● Liet. Prekyba
MILDA BUICK, INC.
907 W. 35th Street, Chicago 9, Ill., Tel. LA 3-2022

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisau. Už patarnav. vietoje $3.00, už dirbtuvės darbą—$10.00 ir dalys. Pigios paveikslinės lempos.
J. MIGLINAS
2549 W. 69th St. II a. PR 6-1063

MOVING
R. ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš to". Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

ON INVESTMENT ACCOUNTS
4½%
join our stainless club
5 VIENETŲ PEILIO - ŠAUKŠTŲ SETAS TAUPYTOJAMS DOVANŲ
Mūsų turtas viršija $21,000,000.00
Santaupos, atneštos prieš kiekvieno mėnesio 15 dieną, gaus dividendus už visą mėnesį.
VALANDOS:
Pirmad. nuo 9 iki 4
Antrad. „ 9 iki 4
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirt. nuo 9 iki 8
Penktad. „ 9 iki 6
Šeštadiend. „ 9 iki 1
District DS Savings
AND LOAN ASSOCIATION
3430 South Halsted Street * Chicago 3 * CLiffside 4-0104
ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

0%, 20%, 30% pigiau mokėsite iš apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago 42, Illinois
Tel.: GA. 4-8654 ir GR. 6-4339.

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas ir apdraustas perkraustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.

Alyva, anglys, kūrenimo sistemų pakeitimai ir pataisymai
BLUEFIRE OIL CO.
DR 3-3683
(24 VAL. TARNYBA)
Žemos kainos, greitas ir sąžiningas patarnavimas
Atstovas V. DOBA, HE 4-5880

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RŪŠIES FOTOGRAFIJOS MŪSŲ SPECIALYBĖ.
PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

Pasinaudokite plačiai žinomos ir gerai užsirekomendavusios firmos, siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą, patarnavimu.
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
LICENSED BY U.S.S.R.
BROOKLYN, N. Y. — 1530 Bedford Avenue — Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312 - 314 Market Street. — Tel. MI 2-2452 ir MI 2-1681, BOwling Green 9-6992
* Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigoje, gavėjas nieko nemoka. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės, kuriose galite gauti įvairiausių prekių. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. * Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštad ir sekm. nuo 9 v. r. iki 4 v. v.
MŪSŲ SKYRIAI
78 Second Avenue, NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540
631 West Girard Ave., PHILADELPHIA, PA. PO 9-4507
1409 W. Genesse St., SYRACUSE, N. Y. HArrison 2-5386
107 So. Vermont Ave LOS ANGELES 4, CALIF. DUnkirk 5-6550
1241 N. Ashland Avenue CHICAGO 22 Ill. HUmboldt 6-2818
1028 Kenilworth Ave., CLEVELAND 13, OHIO, Tel. PRospect 1-0696
11601 Jos. Campau Ave., DETROIT 12, MICH. TOwnsend 8-0298
643-47 Albany Avenue HARTFORD 6, CONN. CHapel 7-5164
46 Whitehead Avenue SOUTH RIVER, N. J. Tel. CLifford 7-6320
220 Worthington St., SPRINGFIELD, MASS. REpublic 2-7163
558 Hudson Avenue, ROCHESTER 5, N. Y. Tel. BAker 5-4210
1900 Fleet St. BALTIMORE 31, MD. DIckens 2-4240
126 Tilghman Street ALLENTOWN, PENNA. Tel. HE 5-0415
303 Grove Street JERSEY CITY, N. J. (Arti Hudson Tube) HE 5-6368
● Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku ● Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigoje; gavėjas nieko nemoka ● Prie firmos įstaigų yra krautuvės, kuriose galite gauti įvairiausių prekių ● Siuntinių pristatymas garantuojamas 100% ● Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštad. ir sekmad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. vak.
NORĖDAMI DAUGIAU INFORMACIJŲ REI KALAUKITE MŪSŲ FIRMOS KATALOGŲ

Split by PDF Splitter

AR MODERNIOSIOS MENO APRAIŠKOS YRA TIKRASIS MENAS?

Muzikas Juozas Bertulis savu laiku išsiuntinėjo anketą įvairių kraštų iškiliesiems menininkams, užklausdamas, kaip jų yra traktuojamas modernusis stilius, kurį muzikoje atstovauja **Luigi Russolo,** ir tapyboje — **Pablo Picasso.** Buvo pateikti šie klausimai:

1. Ar futūristinis stilius yra pripažįstamas tikruoju menu, ar tai yra vien ekvilibristika, protuberancai, meno viesulai?

2. Kokios gali būti šio stiliaus perspektyvos? Ypač sąlytyje su elektronine muzika?

Gautieji atsakymai retkarčiais buvo skelbti Draugo skiltyse (1961 m.), o vienas — Muzikos Žiniose.

Yra labai įdomu žinoti nuomones futūristinio stiliaus tėvynės — Italijos. Kun. dr. Vinco Mincevičiaus rūpesčiu turimi šie atsakymai. (Iš italų kalbos vertė kun. dr. V. Mincevičius.)

Torino konservatorijos profesorius, dirigentas, kompozitorius, kritikas Mila rašo:

— Luigi Russolo muzika nėra žinoma nei Italijoje, nei kitur, nes buvo net sunaikinti specialūs instrumentai, su kuriais ji turėjo būti išpildyta. Todėl ir svarstymas bei tvirtinimas nėra įmanomi. Kiek tai liečia Picasso tapybą (kurio santykis su Luigi Russolo muzika man yra neaiškus), Italijoje nuomonės nėra vienodos, kaip ir kitur. Asmeniškai aš skaitau sau garbe priklausyti tai italų gyventojų daliai, kuri Picasso tapybą vertina kaip meną, kuriame randu sau gyvo pasitenkinimo.

Nesant Luigi Russolo muzikos, nepramatoma jai ir jokių perspektyvų. Egzistuoja tačiau Luigi Russolo teoretiniai raštai, surinkti tomelyje: "L'Arte dei rumori" — "Triukšmo menas" (Milanas 1916 m.). Neseniai buvo kelti savotiški paankstinimai kai kurių elektroninės muzikos palaikytojų: ypatingai reikalas viršinti ligšiolinį skalės sudalinimą, pereinant į vieną garsų "continuum — testinumą", einantį per visas tarpines frekvencijas tarp vieno ir kito skalės laipsnio. (Žiūr. mano straipsnį "L'Espresso" kovo 1 d. 1959, šiandien patalpintą mano knygoje "Cronache musicali 1955—1959", Einaudi, Torino 1959, antrašte "Dall 'intonarumori all 'elettronica").

Milano Giuseppe Verdi Konservatorijos direktorius ir Milano Operos "La Scala" dirigentas Georgio Fiderico Ghedini rašo:

— Kiek aš žinau, Luigi Russolo muzika (La "Intonarumori") buvo jo laikais — laikoma viena iš daugelio marinettizmo pasireiškimų arba avantiūrų, turinčių prasmės, nušluojant D'Anunnzianizmą. Tačiau to nereikia maišyti su Picasso tapyba, kuri visuomet yra menas, didelis menas pačia aukščiausia prasme.

Manau, kad elektroninei muzikai perspektyvos yra labai ribotos. Jai dirva, man atrodo, palanki tik vienam kitam filminiam efekte. Mechaninė priemonė menu niekad nebus. Menas, tikrasis menas, nėra nei šios dienos, nei rytojaus, nei senas, nei naujas, bet visų laikų.

Romos Operos dirigentas, muzikos kritikas, kompozitorius Goffredo Petrassi sako:

— Bertulio klausimai yra visai anachronistiniai. Russolo

Pablo Picasso Senas gitaristas

bandymai buvo prieš 35 metus. Jie buvo labai naudingi tolimesniam konkrečios ir elektroninės muzikos vystymuisi. Prie ko čia Picasso? Italijoje, kaip ir likusiame pasaulyje, ginčytis, ar šio dailininko kūriniai yra menas ar ne, yra grynas laiko gaišinimas ir provincializmas. Todėl visai nekreipiu dėmesio į tokį klausimą. Man atrodo, kad J. Bertulis turi truputį neryškias ir primityvias meno sąvokas ir apie tai, kas įvyko paskutinių 50 metų laikotarpyje.

Įžymiausis vokiečių poetas Šileris jaunystėje mokėsi groti arfa. Kartą vienas pažįstamas jam pasakė:

— Jūs grojate arfa, kaip karalius Dovydas, tik ne taip gerai.

— O jūs, — atsako jam poetas, — sprendžiate apie tai, kaip karalius Saliamonas, tik ne taip protingai.

Šatrijos Meno Draugijos kovo 31 Chicagoje sureng tame Maironio minėjime programą atliko (iš kairės į dešinę) Elena Blandytė, prof. Juozas Brazaitis, Prudencija Bičkienė, Rūta Augiūtė, Danutė Augienė ir Manigirdas Motekaitis. Antano Gulbinsko nuotrauka

MAIRONIO RENESANSAS

Poeto minėjimas — akademija Chicagoje

— Šitaip, va, reikia ruošti minėjimus, — kalbėjo žmonės šeštadienį Chicagoje, eidami iš Jaunimo Centro, po taip sklandžiai praėjusio minėjimo 100 m. sukakties nuo Maironio gimimo kovo 31. Minėjimą suruošė Šatrijos Meno draugija, parodžiusi daug gražios iniciatyvos.

Scenoje, gėlių puokšte padabintas, stovėjo J. Šileikos tapytas mūsų didžiojo dainiaus paveikslas. Programą pravedė Šatrijos pirm. Pr. Razminas.

Prasidėjo deklamacijomis, kurias atliko jau ketvirtos kartos Maironio giminaičiai Tomas ir Jonas Grinai, perteikdami eilėraščius "Mylėk, lietuvi, tą brangią žemę" ir "Aš norėčiau prikelti". Maironio trečios kartos giminaitė (dukraitė) Rūta Augiūtė padeklamavo pradžią "Jaunosios Lietuvos" .

Maironio sesers duktė poetė **D. Augienė** atskleidė naujų mūsų dainiaus biografijos bruožų, paskaitydama dainiaus sesers Marcelės laišką, prijungdama savus atsiminimus ir taip duodama eilę naujų faktų ir smulkmenų iš Maironio jaunystės, studentavimo ir vėlesnių laikų. Šie ir kiti D. Augienės atsiminimai, liečią Maironį, netrukus bus pradėti spausdinti Kultūriniame Drauge.

Svečias iš New Yorko — **prof. Juozas Brazaitis** savo paskaitoje sprendė problemą, kodėl Maironis, eilę metų savo kūryba buvęs lyg nutolęs nuo mūsų tautos, dabar vėl darosi toks gyvas, aktualus.

Prelegentas priminė, kad elektra greičiau plaukia, kai vielose laidumas didesnis. Mūsų laikai padidina laidumą į minias Maironio poezijai. Savu laiku Maironis turėjo gyvą kontaktą su lietuvių šviesuomene.

Valančiaus mokyklos, baudžiavos panaikinimas davė tautai naujus, iš liaudies išėjusius, šviesuomenės kadrus. Maironis pataikė į to meto šviesuomenės idealus.

Tarp liaudies ir Maironio atsirado tarpininkas Naujalis, Sasnauskas ir kiti, jo sklandžius eilėraščius paversdami dainomis; ūkininkas pradėjo pergyventi, kad čia mūsų tėvynė — brangi Lietuva. Artojas ėmė jaustis didesnis, jo gyvenimas prasmingesnis. Pajuto ryšį su kraštu ir įžvelgė savo atsakomybę. Maironio poezija veikė kaip proklamacijos.

Prieš I Pasaulinį karą vakarų programose buvo būtina giesmė "Jau slavai sukilo". Ta daina buvo paplitus, kaip himnas. Buvo tada ir kitų poetų, bet Maironis dominavo.

Maironis buvo spaudos atgavimo poetas. Su Lietuvos nepriklausomybe atėjo nauja generacija, su kuria Maironio santykis susidarė kaip tarp tėvų ir vaikų — jaunieji ėmė atsiriboti nuo jo. Kaip tik vėliau tapęs okup. švpiet. min. A. Venclova net buvo parašęs: "Maironis paseno". O dabar okupantai tai pamiršo ir kalba, kad buržuazinė inteligentija buvo benusisukanti nuo Maironio.

Naujų okupacijų laikais spontaniškai, be jokios propagandos atėjo Maironio renesansas. Kas tada bažnyčiose giedojo Maironio "Marija, Marija", turėjo naujus pergyvenimus. To meto žmogus buvo iš nevertintos laisvės išmestas į degraduotą nelaisvę. Tautinės giesmės akivaizdoje atgijo meilė Maironio poezijai. Antros okupacijos metu studentai susimetę dainavo "Lietuva, brangi mano tėvynė". Vyko tautinio tikėjimo išpažinimas.

Mus, tremties lietuvius, be estetinio pasigėrėjimo, prie Maironio riša jo idėjos. Maironis Raseinių Magdėmis vadino tuos, kurie atsižadėjo lietuvybės sulenkėdami. Mūsų jaunimui ir dabar gresia pavojus būti įtraukiamais tarnauti svetimiems dievams. Čia jaunimą pagauna nauja filosofinė aplinka — laisvė visiems polinkiams, savo malonumų statymas centran.

Tai priešinga Maironio idealams. Maironis į savo laiko socialinę aplinką atėjo su savais idealais. Pagarba tam tautos avangardui, kuris stoja už Maironio poezijoje reiškiamus idealus.

Aktorė **Elena Blandytė** su pergyvenimu padeklamavo Maironio "Miškas ūžia", "Uosis ir žmogus", "Vakaras ant keturių kantonų ežero".

Mūsų pamėgtoji solistė Pr. Bičkienė jautriai padainavo ištrauką iš "Jaunosios Lietuvos", "Tupi šarka", "Ten, kur Nemunas banguoja". Ypatingai buvo jautrus momentas, kai į Maironio dainą, o paskiau ir giesmę "Marija, Marija", buvo įtraukta visa salė.

Minėjimas buvo turiningas ir kondensuotas, užtruko pora valandų. Po jo sekė šatrijiečių vaišės su garbės svečiu iš New Yorko.

J. Pr.

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8 iki 9:30 val ryto. Vakaruškos pirmad. 7 val. vak.

VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV RADIJAI, HI-FI, VĖSINTUVAI
Pardavimai-taisymai Sek. uždaryta

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų
A. VILIMAS
3415 S. Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
APRIL — BALANDŽIO 5, 6, 7 D. D.

CRUSADERS 10 YR. OLD IMPORTED BRANDY	Fifth	$3.39
ST. ANNE 80 PROOF BRANDY	Fifth	$2.98
GERMAN BRANDY 10 YR. OLD	Fifth	$3.69
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	$4.89
IMPORTED POLISH WISNIOWKA, ZUBROWKA, KRUPNIK	Fifth	$4.98
CANADIAN WHISKEY 6 YR. OLD 90.4 PROOF	Fifth	$3.98
ZARNOFF 80 PROOF VODKA	Quart	$3.09
DISTILLED LONDON DRY GIN 90 PROOF	Quart	$3.29
CHERRY HEERING LIQUEUR	Fifth	$6.39
SOUTHERN COMFORT LIQUEUR		3.98

"ROMOJ ELKIS KAIP ROMĖNAS. . ."

Kapitalizmo krašte ar tu dirbi doleriui, ar doleris dirba Tau? Aukštą Mokslą baigę ekonomistai ir advokatai, susibūrę tiesioginio ir rūpestingai parinkto investavimo bendrovėn, siūlo Tau ne 4½%, ne 7%, bet garantuotus

12%

Jei norite sužinoti kaip Jūsų sunkiai uždirbtas doleris, beveik be jokios rizikos, gali būti pajungtas uždirbti tris (3) kartus daugiau nei Jūs gaunate taupydamas bet kuriam banke, kviečiame skambinti arba rašyti

FRANKLIN INVESTORS, INC.
1517 Bedford Avenue, Brooklyn 16, N. Y.
PResident 2-3040.

PLANINGAS TAUPYMAS
MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

4¼%
METINIS DIVIDENDAS mokamas visoms santaupoms

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.
Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

GRIGUS PHARMACY

VISOS VAISTINĖS REIKMENYS

Išpildome receptus ir turime naujausius patentuotus vaistus.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9:30 v. r. iki 10:00 v.

Sekmad. nuo 9:30 v. r. iki 2:00 p. p.

Grigus Pharmacy
6725 South Pulaski Rd.
CHICAGO 29, ILLINOIS
Tel. LUdlow 1-1919
Joseph M. Grigus, B.S., R. Ph., savininkas

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrad nuo 9 iki 4 popiet
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12:30 p. p.

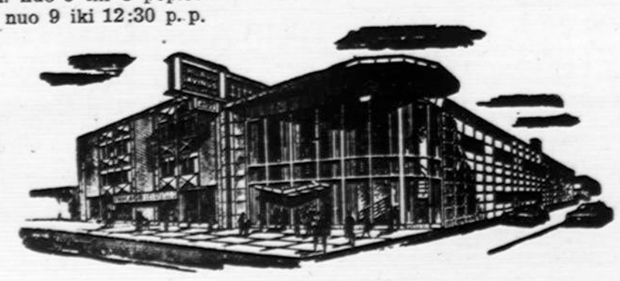

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausioji ir mūsų klijentų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4¼%

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GRovehill 6-7575

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., VIctory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRospect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.
Sekmadieniais abi krautuvės atidarytos nuo 12 iki 5.
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik 6211 South Western Ave. krautuvė

LIETUVIŠKOJI MOKYKLA

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ S-GOS SKYRIUS

Redaguoja J. Plačas, 7045 S. Claremont Ave., Chicago 36, Ill.

TAUTINĖS SĄMONĖS PAŽYMYS

Galvokime ir apie naujumus mūsų mokyklose

PRANAS RAZMINAS

Nors šio rašinio mintys suksis apie jaunimą, tačiau tegu būna leista keliais sakiniais prisiminti ir vyresniuosius, kurie mūsų rūpimuoju reikalu turi vienokią ar kitokią dalią. Dar pateisina šį išsukimą ir tas momentas, kad mūsų jaunimas sukiojasi inteligentijos susibūrimuose, dar klausosi jų trumpesnių kalbų, eina kartu melstis.. Trumpai, jų gyvenimas kai kuriuose taškuose susitinka. Tame bendravime ir abiejų tautinis sąmoningumas reiškiasi teigiamoj ar neigiamoj formoj.

Tam tikrose aplinkybėse svetimosios kalbos vartojimas nežemina nei jaunimo, nei vyresniųjų. Priešingai, tai parodo kul tūringumą ir pagarbą tiems, kurie juos, buvusius benamius, priglaudė. Dar daugiau. Juos reikėtų net papeikti, kad nepasistengė per visą dešimtmetį žmoniškiau pramokti anglų kalbos. Čia turima galvoj inteligentai ir visi tie, kurie buvo pratę Lietuvos mokyklose gana neblogai pramokti svetimųjų kalbų. Jie turi patyrimo ir fonetikos sunkumus galėtų nesunkiai įveikti. Apie tik raštinguosius nekalbu. Dažnai jie svetimosios kalbos mokėjimą vertina visai kitaip. Jie ir pretenzijų į gerą svetimos kalbos mokėjimą neturi. Deja, kiek daug jų tarpe puikiai vartojančių svetimąją kalbą!

Sugrįžtant prie jaunimo, reikėtų pasakyti, kad jų didelis noras angliškai kalbėti bet kuriose aplinkybėse nei suprantamas, nei pateisinamas. Tereikia tik truputį pasistengti, ir lietuvių kalbos mokėjimas būtų kur kas tobulesnis už angliškąjį.

Bėgdami iš savo tėvynės nuo kūną ir sielą žudančio maro, išsinešėme brangiausią, tūkstantmetį paveldėjimą — lietuvių kalbą. Už gimtąją kalbą žmonės gyvybes aukoja, o mes pasiryžę ją parduoti už lėkštę sriubos.

Ir mes ir mūsų vaikai tiek esame ar būsime geri Amerikos piliečiai, kiek esame ar būsime sąmoningi lietuviai. O bebėgdami nuo lietuviškumo, galime išvirsti į nesimpatingus hibridus. Mūsų visos sielos galios geriausių rezultatų gali atsiekti šildomos ir maitinamos tautos gyvybinių sulčių.

Kad daug kur mums nesiseka, tai mes patys kalti. Tiek daug svarbių problemų mes nesame išsprendę ir nesiryžtame spręsti. O laikas bėga, ir gretos retėja. Kiek priešingumų!

Naivus kai kurių jaunesniųjų prisipažinimas: mes čia gyvensim; iš lietuvių kalbos mums menka nauda... Būkime atsargesni su savo sprendimais. Būkime garbingi, neieškodami nei garbės, nei naudos. Gimtosios kalbos mokėjimas ir vartojimas yra žmogaus garbingumo ženklas. O dar svarbiau, kad jis vykdo Didžiojo Kūrėjo valią. Jo valia, kad mūsų gimtoji kalba yra lietuvių kalba. Tai kodėl mes turėtumėm nuo Jo valios nusigręžti?

Norėtųsi ateiti mūsų aukštesniosioms lituanistikos mokykloms su nauju pasiūlymu. Nežinau, kaip į tai reaguos švietimo vadovybė, bet, esu įsitikinęs, kad toji maža reforma galėtų su kelti jaunimui naujų nuotaikų ir duoti apčiuopiamesnių darbo rezultatų. Norėčiau paliesti stro pumo pažymį, kuriuo bandome atestuoti mokinius.

Kiek žinome iš praktikos, šiuo pažymiu atestuojant mokinius, laikomasi nusistovėjusių tradicijų: keletą kartų pavėlavo; daug pamokų praleido; dėstomųjų dalykų pažymiai tik patenkinami; kai kurie net blogi; taigi, mokinys nevertas geresnio stropumo pažymio. Taip spręsta ir anais laikais. O kaip kitaip čia ir sumanysi? Juk mūsų mokyklos tradicinės. Tai kas, kad jaunimo dvasia ir laiko reikalavimai pasikeitė. Juk ir einamųjų dalykų programos beveik nepakeistos. Net bandyta dar daugiau prikrauti ir iš mokinių išreikalauti negu anksčiau. Prašovėme pro šalį. Programų išėjimas, kaip žinome iš tos nelaimingos praktikos, supliuško.

Ar nebūtų geriau, jei stropumo pažymį pakeistumėm į tautinio ar lietuviško sąmoningumo pažymį. Žinoma, pradžioje būtų penketukų nedaug. Bet tai būtų arčiau realybės, į kurią mes dažnai nedrįstame pažvelgti. Į šį aptarimą įeitų ir mokinio akiplėšiškas anglų kalbos vartojimas ne tik koridoriuose, bet ir lietuvių kalbos bei literatūros pamokose. Tada mums paaiškėtų, ką mes turime mokyklose, kas teikia mums vilčių ir kas laukia tiktai progos šia mokykla atsikratyti. Be to, su blogu tautinio sąmoningumo pažymiu neturėtų būti išduodamas atestatas. Koks gi "ambasadorius", kuris nesugeba tinkamai atstovauti savo tautos ar valstybės? O ir iš klasės į klasę neturėtų būti keliamas su blogu šiuo pažymiu.

Įvedus kai kuriuos pataisymus, visa mokinio aptarimo medžiaga kitaip grupuotųsi. O gal? Bandykim. Tautinio sąmoningumo sąvoka daug platesnė,

(Nukelta į 7 psl.)

Vasario 16 Gimnazijos šokėjai (dalis jų) su tautinių šokių mokytoja E. Tamošaitiene.

UNIVERSAL SHOE STORE

(Liet. batų krautuvė) YArds 7-0525
(Virš 40 metų Bridgeporte)
Naujausio stiliaus batai visai šeimai
3335 South Halsted Street
Chicago, Illinois
Atdara: kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Pirmadieniais ir ketvitadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

KVALIFIKUOTOS RANKOS ir AKYS

Ne visi vaistai yra pagaminami vaistų gaminimo laboratorijose. Daugelį receptų mes turime išpildyti tik iš užrašų. Tokiu atveju tik tikslus pasvėrimas ir išmieravimas yra labai svarbu. Kai mes išpildome receptą, Jūs galite būti užtikrinti, kad ji tiksliai išpildysime, kaip daktaro užrašyta.

Kasdien išpildydami didelį kiekį receptų, vartojame šviežius vaistus, kurie veikia pasekmingai. Turime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujausių ir vėliausių išrastų.

DARGIS DRUG STORE
CHARLES P. DARGIS
Reg. Pharmacistas
2425 W. Marquette Road
Chicago 29, Ill.
Tel. HEmlock 4-6050
RELIABLE PRESCRIPTIONS
VALANDOS:
Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Šeštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Treč. ir sekmad. uždaryta.

APLANKYKITE SAVO TĖVYNĘ ŠĮ PAVASARĮ
Keliaukite populiariu, draugišku laivu
M/S BATORY
Iš Montrealio — Gegužės 4 d.
ir Birželio 8 d.
Rami ir patogi kelionė iki Southhampton, Copenhagen ir Gdynia (Lenkijoje), o iš ten traukiniu arba automobiliu į visas rytinės Europos dalis. Iš Montrealio kitu laiku išplauks Liep. 6, Rugp. 10, Rugs. 14, Spal. 15, Lapkr. 13
Batory—tai modernus, be dėmelės švarus laivas, su nepaprastai gražiai išpuoštais svečių kambariais ir patogiomis erdviomis kabinomis. Jūs pasidžiaugsite šiltu draugiškumu, tradiciniai puikiais valgiais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti keleivius ir jiems padėti.
275 svarai bagažo nemokamai!
Dėl rezervacijų ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba
GDYNIA AMERICA LINE
220 BAY STREET TORONTO, CANADA

EUGENIA'S BEAUTY SALON
2652 West 47th St., Chicago, 32, Ill.
Tel. LAfayette 3-5586

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Jau dabar siųskite VELYKOMS!
DĖL GARANTUOTO PRISTATYMO KREIPKITĖS Į
CENTRAL PARCEL SERVICE
PAGRINDINĖ ĮSTAIGA:
220 South State Street
Tel.: WA 2-9354
NAUJAS SKYRIUS:
2618 West 63rd Street
Tel.: WA 5-2466
Atvykite ir apžiūrėkite mūsų gausų pasirinkimą prekių dovanoms.
JAU 15 METŲ PRISTATOM SIUNTINIUS Į LIETUVĄ — VISADA LAIKU!

CAMERAS AND SUPPLIES
MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.
Tel. PR 6-8998
3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpiaustyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
VIrginia 7-7258-59

PHOENIX, ARIZONA
Kviečia lietuvius pasiilgusius saulės ir šilumos arba sergančius sąnarių ligomis apsistoti lietuviškame
BARBARA MOTEL
2148 W. Buckeye Rd.
Butukai su pilnu virtuvės įrengimu ir TV, nebrangiai
Tel. 254-3895
Algirdas ir Janina Rimavičiai

KARPENTERIS
Visokius namų, garažų, vidaus ir išorės, didelius ir mažus pertvarkymus, virtuvės spinteles darau labai prieinama kaina.
IGNAS
Tel. HE 4-5570

STABDŽIŲ TAISYMAS
BRAKES RELINED
Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:
CHEV., FORD, PLYM. $14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS., STUD., RAMBLER, BUICK $15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON $16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD $18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC $19.95
Žemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pilnas hydraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilinderiai, vamzdeliai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.
Nauja dirbtuvė su moderniškiausiais įrengimais.
Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.
ČESAS AUTO REBUILDERS
2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU
NERIBOTI FONDAI PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS
• Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgales.
• Taupykite STANDARD FEDERAL —stipriausioje Chicagos taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos—saugios ir neša dividendus.
Turtas $82,000,000.00 Atsargos Fondas $7,500,000.00
Dvi automobiliams pastatyti aikštės jūsų patogumui

Pinigai padėti prieš kiekvieno mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos
JUSTIN MACKIEWICH Sr.
Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr.,
President
Naujos darbo valandos: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antr. ir penkt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečiadieniais nedirbama.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
VIrginia 7-1141

INVENTORINIS IŠPARDAVIMAS
INVENTORINIAME IŠPARDAVIME PIRKSITE VISAS MEDŽIAGAS LABAI PIGIAI.
PASINAUDOKITE ŠIA RETA PROGA!
Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylons, taffeta, aksomo ir kitų medžiagų siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą — už žemas kainas! Gavome specialių medžiagų paltams kaip vyrų, taip ir moterų: Veliūro, činčilos ir "needlepoint", kuriuos dar galima suspėti pasiųsti artimiesiems Lietuvon.
STEIN TEXTILE CO.
616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737
Mūsų naujas adresas yra tik blokas į rytus ant Roosevelt Rd. nuo mūsų anksčiau buvusių patalpų.
Automobilius galite pastatyti nemokamai už kampo į šiaurę ant Jefferson St. — aikštėje
Atidaryta kasdien įskaitant ir sekmadienius nuo 9 v. r. iki 5:30 p. p. Pirmadieniais uždaryta.

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

Split by PDF Splitter

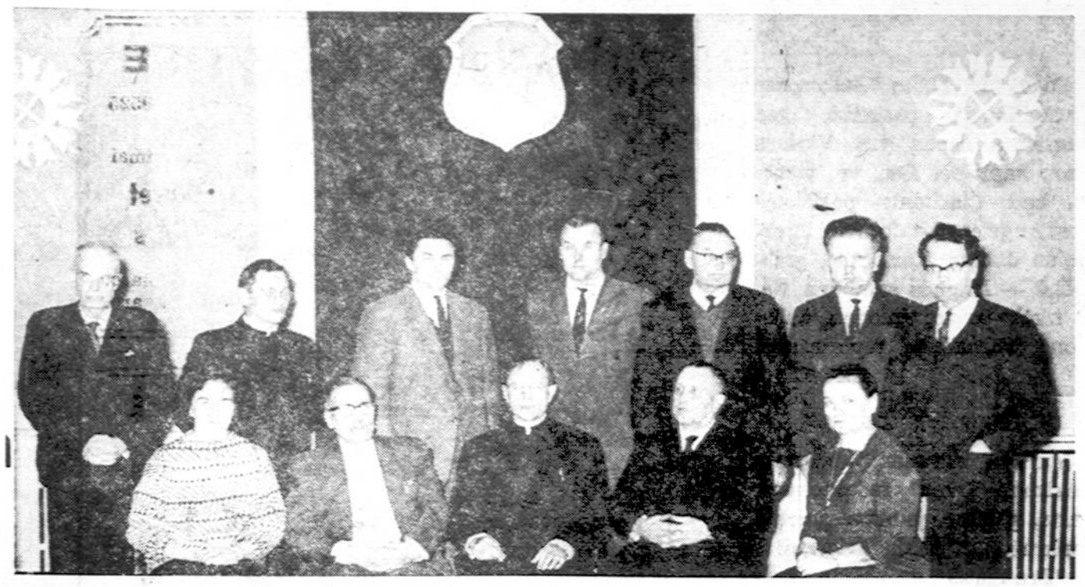

Vasario 16 Gimnazijos mokytojai. Sėdi iš kairės: E. Tamošaitienė, dr. G. Valančius, svečias prel. L. Tulaba, direktorius kun. dr. L. Gronis, H. Motgabienė. Stovi iš kairės: Cumming, kun. J. Dėdinas, A. Krivickas, T. Gailius, K. Motgabis, F. Skėrys, S. Povilavičius.

Kultūrinė Kronika

● **Dr. Marijos Gimbutienės** veikalą apie rytų Europos proistorę — "Prehistory of Eastern Europe" — leidžia Harvardo Universitetas. Pirmasis šio veikalo tomas "Mesolithic, Neolithic and Copper Age Cultures in Russia and the Baltic area" buvo išspausdintas 1956 m. ir pakartotas 1958 m. Ši knyga dabar tapo privaloma studijų medžiaga beveik visuose Vakarų universitetuose. Galutinai paruoštas ir jau spausdinamas antrasis Proistorės tomas "Bronze Age Cultures of Central and Eastern Europe", kuris turės apie 1,000 puslapių ir 600 iliustracijų.

● **Susidomėjimas dailininko kun. Pijaus Brazausko paveikslais.** Kun. P. Brazauskas, kuris yra Šv. Jėzaus Širdies ligoninės kapelionas Eugene, Oregon, paskutiniu laikotarpiu sukūrė 20 paveikslų. Kovo mėnesyje paveikslai buvo išstatyti viešojoje bibliotekoje Albany mieste, Ore. Apie 20,000 asmenų lankėsi toje parodoje ir vietinė spauda labai šiltai įvertino kun. Brazausko kūrybą.

Balandžio mėn. jo paveikslų paroda įvyks pačiame Eugene mieste, Bexter & Hannings didžiulėje salėje. Bus išstatyta 30 jo geriausių paveikslų ir reikia tikėtis, kad lankytojų skaičius bus dar didesnis.

● **Studentam medikam** yra proga gauti 12,000 dolerių metam mažu procentų paskolą studijom. Grąžinama dalimis studijas baigus. Dr. V. Avižonis praneša, kad tuo reikalu platesnių informacijų teikia American Medical Association (AMA). Kreiptis adresu: AMA Centre, 535 No. Dearborn St., Chicago 10, Ill. Vertėtų tuo reikalu pasiskaityti ir š. m. vasario mėn. "Medical Journal".

● **Gudų išeivių periodinė spauda.** Vokietijoje leidžiami žurnalai "Viechi" ir "Baračba" (karių - veteranų) bei savaitraštis "Bačkaūščyna", Kanadoje — "Bielaruski Holas", J. Amer. V-bėse — žurnalai "Bielaruski Pravaslaūny Časapis", "Bielaruskaja Carkva" (rytų ap. kat.), "Bielaruskaja Dumka", "Bielaruski katolik", "Sviet", "Ciaūbit" (R. katalikų), "Svietač Chrystovaje Navuki" (evangelikų), "Bielaruskaja Moladž", laikraščiai "Bielarus" ir "Biuleten BAZA", Italijoje leidžiamas R. katalikų mėnesinis žurnalas "Žnič". Turtingiausias gudų knygų ir periodikos rinkinys (pradedant nuo 1910 metų) yra New Yorko viešojoje bibliotekoje, kur kartais rengiamos ir gudų spaudos parodos. Surinkta daugiau kaip 2,000 tomų.

● **Sovietinė spauda apie J. Meko filmą.** "Pergalė" 3 n-ry paskelbė, kad Maskvoje einąs "Iskustvo kino" žurnalas 1 n-ry paminėjo J. Meko JAV-se pagamintą filmą "Medžių ginklas". Esą, J. Mekas, kuris "iki šiol buvo plačiai žinomas kaip kino kritikas'", savo darbą pagrindęs "buržuazinės estetikos koncepcijomis, tačiau juose neretai suskamba ir pažangių minčių". Tos mintys, nurodo "Pergalė", atspindinčios "blaivią jaunosios amerikiečių inteligentijos pažiūrą į kapitalistinio pasaulio kultūrą". J. Meko pasisakymai filmo reikalais buvę paskelbti lenkų spaudoje ir "Iskustvo kino".

● **Kaune septyni fakultetai.** Vilniaus radijo pranešimu nuo balandžio 1 dienos Kauno politechnikos institute veiks 7 fakultetai: elektrotechnikos, mechanikos, lengvosios pramonės, mašinų gamybos, statybos, santechnikos ir cheminės technologijos. Iki šiol institute veikė tik 5 fakultetai.

Šiais metais į institutą bus priimta 2,810 naujų studentų. Jų tarpe vakariniame skyriuje ir neakivaizdiniu būdu studijuos 1,362 būsimieji inžinieriai.

● **Vilniaus filharmonijoje** kovo mėn. antroje pusėje įvyko lietuvių kompozitorių naujų kūrinių peržiūros. Naują J. Juzeliūno kūrinį atliko Marg. Dvarionaitės diriguojamas simf. orkestras. Naujus kūrinius parašė Kairiūkštis ("Jaunatviška uvertiūra"), K. Galkauskas (keletą dainų), estradinius kūrinėlius parengė Balsys, Dvarionas, Gorbuiskis, Montvilas ir kt.

● **Kompozitoriai į Maskvą.** Į Maskvoje kovo 26 d. prasidėjusį Sovietų Sąjungos kompozitorių suvažiavimą iš Lietuvos išvyko 17 delegatų ir svečių, jų tarpe: kompozitoriai E. Balsys, J. Juzeliūnas, St. Vainiūnas, J. Karosas, V. Klova, A. Račiūnas, A. Bražinskas, V. Baumilas, A. Belazaras, T. Makačinas, muzikologai J. Gaudrimas, A. Venckus ir kt.

● **Čiliečiai Vilniuje.** Vilniuje kovo mėn. viešėjo iš Čili, P. Amerikos, atvykę dainininkai. Svečius sveikinant universitete jiems buvo padovanota lietuviška juosta ir studentiška kepuraitė.

Milijono Fondas yra realus

(Atkelta iš 1 psl.)

bendrą fondą, kuris jų liet. politinę veiklą remtų.

Mes esame pajėgūs turėti stiprų BALFą, kurio svarbiausias uždavinys yra šalpos reikalai, turėti stiprų L. Fondą, kurio svarbiausi uždaviniai yra liet. kultūrinė veikla, lituanistinės mokyklos, liet. jaunimo reikalai, literatūra, menas, muzika ir t. t. Taip pat turėtumėm turėti stiprų panašų fondą, kuris remtų bet kokią naudingą liet. politinę veiklą. Esu optimistas ir tikrai tikiu, kad liet. visuomenė rems bet kokią naudingą lietuvišką veiklą. Bet tie, kurie užsiangažuoja lietuviškai veiklai, turėtų visada statyti bendrąjį liet. reikalą pirmoje vietoje, o tik antroje vietoje grupines ar asmenines ambicijas.

Tamprus bendradarbiavimas turi lydėti visus mūsų liet. darbus: kūrėjai ir veikėjai turi atlikti savo tobuliausiai, liet. visuomenė turi juos remti visoms jėgoms ir visais atžvilgiais, o daugiau pasiturintieji lietuviai turi tapti jų darbų ir veiklos rėmėjais - mecenatais.

Lietuvių Fondui aukas siųsti į sekančius bankus:

1. Lithuanian Foundation No. 89463 Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago, 4192 Archer Avenue, Chicago 32, Ill.,
arba

2. Lithuanian Foundation No. 17192 St. Anthony Savings and Loan Assoc., 1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

L. G.

TAUTINĖS SĄMONĖS...

(Atkelta iš 6 psl.)

negu stropumo. Įvedant šią naujenybę, reikėtų plačiau painformuoti jaunimą.

Rašydami šitokį pažymį, turėtume daugiau atkreipti dėmesį į jauno žmogaus gyvenimo ir veikimo momentus. Tai būtų tikrasis jauno žmogaus brandinimas tautinėms pareigoms, kurias jam kartą teks užsidėti ant savo pečių.

Tautinio sąmoningumo pažymys jaunuoliui būtų svaresnis. Su juo labiau išryškėtų, kokią medžiagą mes turime savo didžiomis pastangomis išlaikomose mokyklose. Tai būtų kartu kultūringa kova už tautinę gyvybę.

Tautinės sąmonės sąvoka nepakeistų visai stropumo sąvokos, tik ją praplėstų. Kaip daugelį senojo gyvenimo sąvokų bandome šiokiu ar tokiu būdu modifikuoti, taip ir stropumo sąvoka prašosi priderinama prie šiokiu ar tokiu būdu pakitėjusio gyvenimo.

Žinoma, gali kilti kai kurių neaiškumų, bet nebijokime ieškoti ko nors naujo, kas mūsų mokyklos darbą padarytų sėkmingesnį. Juk čia neinama prieš principus, bet tik prieš kai kuriuos dalykus, kurie įsibėgėjusio gyvenimo buvo nustumti į šalį. Seniau mums tokie dalykai ir nerūpėjo, bet šiandieną jie mums pasidarė gyvybiniai.

● **Švento Rašto vertimas į gudų kalbą** eina jau prie pabaigos. Dr. Janka Stankievič ir kun. Masiej Hitlin užbaigė Seno Testamento vertimą ir pradėjo versti Naują Testamentą. Reikia pažymėti, kad N. T. vertimų gudai jau turi nemaža ir iš senų laikų.

— Laisvė negalima be autoriteto, kitaip ji virstų chaosu, bet ir autoritetas negalimas be laisvės, kitaip jis virstų tironija. —St. Zweig

PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS

NAMŲ RAKANDŲ, TELEVIZIJŲ, AUKSINIŲ DAIKTŲ. KAINOS NUMAŽINTOS · DIDELIS PASIRINKIMAS

Svečių kambario setų, miegamojo kambario setų, Šaldytuvų, karpetų, plaunamų mašinų, gazinių pečių, televizijų.

Kėdžių, lempų, staliukų, Phonografų, laikrodėlių, deimantų. Lietuviškų plokštelių

LENGVAIS IŠSIMOKĖJIMAIS

BUDRIK FURNITURE
3241 So. Halsted St.
Tel. CAlumet 5-7237
Atdara pirmad. ir ketvirtadieniais iki 9 val. vakaro
Sekmadieniais 11—5 val.
Budriko radio programos sekmad. iš stoties WHFC, 1450 kil nuo 2 iki 2:30 valandos po pietų.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

O'KEEFE BROS. COAL CO.
CENTRAS: CICERO IR 16th STREET
Su pasididžiavimu praneša, kad jų naujas
"OK" COAL GENERAL SALES MANAGER Pietvakarių miesto daly yra "OK" OIL
PETER P. RINKUS
6940 S. ARTESIAN AVE.
Parduoda geriausias anglis ir kūrenamą alyvą žemiausiomis kainomis. 24 val. stokerių ir alyvos degintuvų patarnavimas ir taisymas
Tel. Rezidencijos: RE 7-8513 ..... Ofiso: BI 2-1700

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS
Paruošia gėles iš savo šiltadaržių vestuvėms krikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti bei puošti kapus Jūsų artimųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

KVIEČIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4 1/2%
Naujas aukštas dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m.
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.
VALANDOS: PIRM. ir KETV. ..... 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. ir PENKT. ..... 9 v. r. iki 5 p. p.
ŠEŠTAD. .... 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

KAM PERMOKĖTI ir būti nepatenkintu, kad galima įsigyti puikų mažai vartotą betkokios firmos nuo 1956–1961 metų modelių garantuotą automobilį? Duodame 6-ių mėn. garantiją.

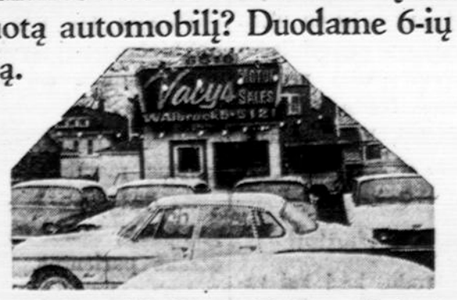

VACYS MOTOR SALES
6516 S. Western Avenue, Chicago 36, Ill.
Telef. WAlbrook 5-5121

JOHN W. PACHANKIS MONUMENTS
C. VITKAUSKAS-VITKUS
6819-21 So. Western
All Phones GR 6-3745
GRAŽIAUSIŲ PAMINKLŲ PASIRINKIMAS
Didžiausias paminklas švediško juodo granito Chicagos apylinkėje
Atdara kasdien ir sekmad. nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą"

Spygliai ir Dygliai

Redaguoja dr. S. ALIŪNAS

Geriau būti varnu, negu maršalu

Valandėlė pas joties maršalą ir Marketparko rikį Alb. Pliumpį

Radau narsingą vyrą besnaudžiantį ir apdūmojimuose paskendusį Maplewood pilaitėje, Marketparko sengirėse, kaimynystėje šviesaus Petkaus graborystės. Vienas kito ne tik šaukiamuosius laužus mato, bet ir balsą girdi. Prie pilių sustatytos juodos spindinčios karietos, ale be žirgų. Maršalą radau tarp mūrų vienišą.

— Alooo, au, do, ju duuuu? Šviesiausias joties maršale ir plačiųjų Marketparko žemių rikį, kaip gi laikais?

Narsus jotininkas ištiesė man savo geležinę ranką.

— Broli mieliausi, išmainyta Skuodo galybė į menką Maplewood pilaitę ir dar be žemių. Būtumbim verčiau susidegintou ant laužo, negut senpiles prarasti. Šitan rudija mana sunkios šoblės ir karo ragai unt sienun mūrą sukabinti, o nakties tamsybės nebeturi pabaigos. Petkaus graborystėj kasnakt dega laužai, žūna broliai be kovos.

Dr. V. Kudirka, ilgai stovėjęs ant savo pjedestalo, žengia žemėn. Šį visą įvykį foto aparatu užfiksavo inž. K. Račiūnas. Kodėl dr. Kudirka lipa, yra dvi versijos. Vieni sako, kad einąs vardan "vienybė težydi" taikinti susivaidijusių Vasario 16 d. proga altijos ir bendruomenijos valstybių. O kiti teigia, kad nutaręs iš Tautinių kapinių truputį iškeliauti ir Kazimierinėse šiek tiek pastovėti.

Tik išsiritus graži familija, Gieda balandžio vigiliją.

— Ką pranašauja žiniai?

— Ohh — goooo — bim — džim, — nusijuokė garsus raitorius, — būtumbim žinojim ko nūnai žiniai. Ana, žinė Salomėja iš Brooklyno šventojo gojaus ant raganų šluotų skraidė pas Galičo Nikitą ir atnešė gandus, kad pas Nikitą teko medaus ir pieno upės, o kepti karveliai patys į burną skrenda. Tik nebesą druskos, aliejaus, drobės ir činčibiro. Žinė aiškiai nužinuoja: užkaskite savo karo kirvius, nenaudėliai. Ne jums begrįžti į Kauną, Kernavę, Salantus ar Biržus, kur laukininkai bei kolchozininkai visoki auksu ir sidabru pertekę, kepa ant iešmų Galičo jaučius, dienas ir naktis didžias puotas kelia, maukia midų ir laisvės bei taikos dainas dainuoja.

Joties maršalas pripylė auksu ir sidabru kaustytus tauro ragus geriausio ir seniausio midaus Sunny Brook iš paliavoto molinio uzbono, papuošto maršalystės herbais ir galingai tarė:

— Į sveikatum bim brolum Kietasprandi.

Išmetėme po ragą ir jis vėl bylojo, kaip pridera viešpačiui:

— Aitumbim er pasikartumbim tokie žiniai er tokej brolej, kan piktaj mums linkėjum ir karo kirvius iškasum iš žemės dėl brolžudystės bim.

— Ar viešpatis jotininkas kalbate dėl dabarties rikių brolžudiškų peštynių?

— Nugis, kaipgis. Altijos viešpatis ir Naujienų pilies rikis pasišiaušė ir išsikasė karo kirvius prieš visus savo brolius ir brolvaikius. Veizėtumbim, Kietasprandi brolau, kas dabar išėjo iš žygio į Washingtono pilį bei jo viešpatį. Jeigu visi būtumbim vykę brolystėje ir vienybėje, Washingtono pilis būtų kritus kaip matai. Dabar Altijos viešpatis pasišiaušė prieš savo brolvaikius Bendruomenijos rikius ir parodė aštrius karo kirvius. O ką Altijos viešpatis padarė su manimi? Argi aš ne jo paslaugai, kad būtų kvietęs žygin į Washingtoną. Būtumbim pasišvaistę sunkiomis šoblėmis po Baltąją pilį ir mūšį būtumbim laimėję, kaip pranašavo Bendruomenijos rikis Adamanas. O kaip brolžudiškai pasielgė jis su Žirguliu, bim, bim. Ar matyta ir girdėta. Tos pačios Demokratik pilies rikis, o jam pasakė, kad negali dalyvauti žygyje į Washingtoną, nes nebeliko jau žirgų.

— Tikra kiaulystė, šviesiausias maršale.

— Kiaulystumbim. Kad eitumbim prieš Galičo Nikitą, tai vietoj to, karo kirvius išsikasė prieš savo brolvaikius ir tikrus brolius.

— O kaip ten varnas nuskrido, koks gi jis rikis?

— Gadembim, sanabim. Tas varnas pirm to laiko skraidė į Vilnią pas raudonuosius rikius. Dėlto jis buvo pavarytas iš New Yorko Altijos pusrikių. O paskui Altijos viešpatis iš Naujienų pilies jį įrikiavo, kaip niekur bim, į Washingtono žygį.

— Viešpati, argi dabar yra teisybės šioje ašarų pakalnėje? Varnus ima į didžius žygius, o maršalus palieka užu durų.

— Sakytumbim, geriau jau dabar būti varnu, o ne joties maršalu, — nusijuokė šviesiausias joties maršalas ir narsus rikis Alb. Pliumpis.

Joties maršalijos kariauna..

Kietasprandis

Noriu garsus būti

Išgarsino Razmą žodis: milijonas!
O Andriulį sūris gundančios spalvos.
Išgarsėjo Bimba, kad jisai raudonas,
Na, o man kepurė ar ne ant galvos!

Įgijau namuką, tokį dešimt butų, —
Nebaugina krizė mano giminės.
Nenurimsiu, vyrai, kad ir kas bebūtų,
Kol tautiečiai mano vardo neminės!

Aš gražiausią trobą pastatyti moku,
Iš deguto medų padaryt galiu.
Aš geriausiai joju partijos širmoku,
(Kas suabejoja, tuoj ausin skeliu!)

Jei kurios draugijos vežime aš sėdžiu,
(Ten kiti — tik varnų krankiančių būrys!)
Pavadinkit, ponai, spaudoje begėdžiu
Tą, kurs mano žodžiui nesilenkt išdrįs!

Jei kada aukoju doleriuką vieną,
Balfą arba Altą centais remt imu,
Laikraščiai terašo apie tai kasdieną,
Kad minia žavėtųs mano dosnumu.

Jankų ir Baroną čia kiekvienas žino,
Sako, tie vyrukai rašo romanus.
Jų nei nepaskaitęs, niekinu prie džino —
Pažiūrėk, bičiuli, koks aš sumanus.

Vaidinu, kai reikia, juokdarį ir rimtą,
Užmirštu — Chicagoj aš, ar jau Kaune.
Gal išrėžus miniai prakalbų bent šimtą,
Lemta bus man kartą švystelt aušrine.

JONIS ALUONA

Pagarba meškeriotojui

Poezijoj

Įbridęs,
vidury upės,
su
meškere
stovi
žmogus.

J. Mekas, Metmenys,nr.4

Prozoj

Be kantrybės ir išminties meškeriotojui dar reikia gudrumo, klastingumo, vikrumo, atsparumo, rūpestingumo, atsargumo ir, svarbiausia, stiprumo, kad užsikabinus galėtų ir didžiules žuvis iš vandens ištraukti.

Arūnas Žižys, Mūsų Pastogė

Pagerbė

"Naujienose" Švėtė rašo: "Mes vakarieniavome stovėdami, lyg sutartinai pagerbdami nusėdėtas vietas".

Manome, kad tokią madą reiktų įvesti banketiniuose minėjimuose.

—o—

Išdžiuvusi kumelė,
Lyg Mocarto
39-toji simfonija
Man patinka.

Romas Vėžys

Penki centai — didelė suma

Korespondentas iš Milvaukees, aprašydamas Vasario 16 minėjimą Milwaukeeje mini: "Surinkta buvo 130 dol. pinigais, kas yra Milwaukei didelė pinigų suma". Spyglininkas tuojau atsivertė enciklopediją ir pasaulio lietuvių žinyną, kur rado išvardintą visą eilę veikėjų, prekybininkų, profesionalų ir kitokių asmenų ir be to aiškiai juodu ant balto pabrėžta, jog tenai yra virš dviejų tūkstančių penkių šimtų lietuvių. Padalinus tą didelę sumą teišeina kiekvienam apie penkis centus.

K.

Vardas ir gausumas

Vienas kritikas kreipėsi į Juozą Kraševskį (1812—1887):

— Kodėl tamsta tiek daug rašai? Prie tokios gausios gamybos — tamsta išleidi daug ir nevykusių veikalų, kurie pakenkia jūsų vardui.

Rašytojas į tai ramiai atsakė:

— Ponas Dievas sutvėrė labai daug netikusių žmonių, bet tas nepakenkė Jo vardui.

—o—

Negrai — juodžiai. Labai smirdi... Ar norėtumėte, kad jūsų duktė ištekėtų už negro?

Metmenys, nr. 4

Jeigu žmogui strėnos nuo darbo neskaudėtų, tai iš ko daktarai milijono fondui galėtų tūkstantinę aukoti?

Mokesčiai

Mokesčiai yra pinigai, kuriuos surenka specialūs tarnautojai jų algoms, o likusi nuo algų suma skiriama renkamiems pareigūnams, kurie nustato, kiek mokesčių reikia mokėti.

—o—

Lietuvių tautosaka prie Pacifiko

Jeigu daug girdi — Girdeikis,
Jeigu daug šneka — Šnekeikis,
Jeigu daug klauso — Klauseikis,
Jeigu daug perdeda — Perdeikis.

Pranešeikis

KIENO NUOPELNAI

Kiekvienas suaugęs žmogus žino, kokiu būdu atsiranda paršeliai. Kiekvienam žinoma, kad kiaulių šėrėja paršelių skaičiaus negali nei sumažinti, nei padidinti: tai yra kuilio ir kiaulės nuopelnai.

St. Juškėnas, Naujienos

Kur palaidotas Čiurlionis?

Pagal Br. Railą "Saliamonas Narkeliūnas" paskelbė, kad Čiurlionio kapas yra Vilniaus Rasų kapinėse. Bet, va, praneša, kad Čiurlionis palaidotas Los Angeles. Laidotuvių direktorius Juozas Kaributas, grabnešiai — Dramos sambūris. Na, ir tikėk po to, žmogau, Saliamono Narkeliūno reportažams.

Girdeikis

Smegenys ir žuvys

Markas Tvenas, būdamas "Arizona Kiker" redaktoriumi, kartą grąžino jaunam autoriui rankraštį su tokiu prierašu:

"Brangusis drauge, autoritetingi gydytojai rekomenduoja protinio darbo asmenims valgyti žuvį, nes šis produktas teikia smegenims fosforą. Aš šioje srityje nelabai ką nusimanau ir todėl negaliu pasakyti, kiek jums reikia suvalgyti žuvies, bet jeigu rankraštis, kurį štai jums su malonumu grąžinu, tiksliai atspindi tai, ką jūs, paprastai, rašote, tai man rodos, kad neapsiriksiu sakydamas, kad du vidutinio dydžio banginiai nebus jums per didelė porcija".

Kur deda pinigus

— Aš nežinau, kur Pranas deda pinigus, — skundžiasi vienas draugas kitam. — Jis vis neturi ir neturi.

— Ką, jis prašė paskolos?

— Ne, aš jo prašiau paskolinti.

—o—

Amerikoje siaučia chuliganizmas, nes amerikiečiai nemuša vaikų.

A. Landsbergis

Jeigu norima, kad amerikietis pabustų kovai prieš komuną, Dėdė Samas turi būti chamas ir garsiau šaukti.

Patikslinimai

"Margutyje" rašoma, kad dr. K. Ambrozaičiui Drauge buvo patiektas klausimas. Pataisome, nes daktarui buvo patiektas steikas, gi jį valgant pateikti klausimai. Po to rašoma, kad Lietuvių Fondo tikslas sukelti didesnį kapitalą. Patikslinsime, kad fondo tikslas sutelkti kapitalą, gi jį į lentynas sukelti savanorių atsiras.

—o—

— Amerikos pirmas ambasadorius į erdves buvo bezdžionė, tai esą vienintelis iš valstybės departamento pasiuntinys, kuris nepadarė klaidos.

— Juokauk su asilu, tai jis tau uodega ir per veidą tėkš.

Blogam panaudojo talentus

Vokiečių fizikas Henrikas Rudolfas Hercas mokykliniais metais labai domėjosi tekinimu, staliaus darbais. Sekmadieniais jis lankydavo net amatų mokyklą.

Veliau senas jo tekinimo mokytojas, sužinojęs, kad Hercas tapo žinomu profesoriumi, su kartėliu sušuko:

— Kaip gaila! O galėjo jis būti puikus tekintojas,

Nėra reikalo

— Žinai, aš palydėjau tris kartus į mokyklą, nešiau knygas ir porą kartų nupirkau sodos ir ledų, kaip manai, aš galiu ją ir pabučiuoti? — klausia vienas mažų pradžios mokyklos berniukų.

— Nėra reikalo, tu ir taip jai daug gero padarei, — paaiškina antras.

Išsiblaškymo rekordas

Išsiblaškymo rekordą turi mokslininkas Amperas, nes jis kartą grįžo per lietų namo, paguldė lietsargį į lovą, o pats atsistojo į kampą išdžiūti.

—o—

Bado, bet ne spygliai, gydo, bet ne vaistai. Kas?

(Kritika)

—o—

Eina per ugnį — nesudega, bėga per vandenį — neprigeria. Kas?

(Politinis perėjūnas)

DELEGACINĖS LINKSMYBĖS

Po delegacijos pas prezidentą tiek daug linksmai rašoma, kad beveik Spyglius spauda nukonkuravo.

NUSKRIAUSTOS MOTERYS

Keleivyje moterys skundžiasi, kad jos nebuvo pakviestos į delegaciją. Esą moterys "rengiant Tarybos naudai banketus, jos pagamina valgį, papuošia stalus, o paskui dar turi apvalyti ir sutvarkyti virtuvę.

Bet kai Tarybos delegacija vyksta į Washingtoną su prezidentu pasimatyti, tai tada moterys jau nereikalingos. Šitoks netaktas jas užgauna".

SULTONAS

"Vienybė" rašo: "Mums skaitytojams susidaro įspūdis, kad ne delegacija turėjo audienciją, o Pijušas Grigaitis, kurį delegacija kaip kokį Arabų Sultoną, tik lydėjo".

TAUTOSAKA

Darbininkas" pateikia naujausios tautosakos:

— Pavydi, kaip Altas Bendruomenei.

— Išmetė, kaip Vileišį iš delegacijos.

— Pažadėjo, kaip Alto sekretorius taisyti memorandumą.

Didvyrių perteklius

"Europos Lietuvis" visą tą istoriją baigia taip: "Mūsų, vyrai, problema nėra ta, kad mes turėtume per mažai didvyrių, ale kad ‚turime jų perdaug".

Šuolis žemyn astronautą išmes į erdves.

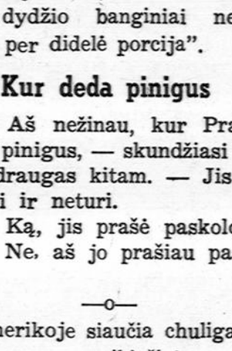

Kaip gydytis nuo slogos

Chicago American rašo kaip gydytis nuo slogos. Esą pirmoj eilėj ant lovos vieno kampo pakabink skrybėlę, o ant naktinio staliuko pasidėk butelį degtinės. Tada palengva gerk degtinę tol, kol pamatysi dvi skrybėles.

—o—

Nenorėjo pažadinti

— Man atrodo, kad kai vakar grįžai, laikrodis mušė antrą vaalndą, — sako žmona vyrui.

— Ne, laikrodis mušė dešimt, bet aš sustabdžiau po poros mušimų, bijodamas, kad tavęs nepažadintų.

Pasiųskite tik kablelius

Vokiečių rašytojui Teodorui Fontane jaunas poetas atsiuntė keletą eilėraščių. Prie jų dar buvo pridėtas arogantiškas prierašas: "Kadangi skyrybos ženklams aš neskiriu dėmesio, prašau tuos visus kablelius sudėlioti".

Netrukus Fontane autoriui grąžino eiles su tokia pastaba: "Sekantį kartą prašom prisiųsti tik kablelius, o eilėraščius aš parašysiu pats".

Pas gydytoją

Piliečio atėjusio į kabinetą psichiatras paklausė:

— Tamsta esi aktorius.

— Ne.

— Tai kodėl nešioji beretę, keistus marškinius ir barzdą?

— Taigi aš ir atėjau tavęs paklausti, kodėl aš nešioju, — atsakė pacientas.

Atsargumas

— Jūs turite gerą virėją, bet kodėl apie ją taip blogai kalbate?

— Mat, nenoriu, kad kaimynai paviliotų ją iš mūsų.

Šeimininkas, svečiams iš baliaus išėjus namo.

IŠ VILNIEČIŲ VEIKLOS CHICAGOJE

Visi mes esam karšti vilniečiai
Ir dėdės Samo geri piliečiai,
Tik negarbės mum nepadarykit,
Su "Vilnies" mulkiais
nesumaišykit!

Sąjunga mūsų tur daugel skyrių,
Darbščių vilniečių ir šaunių vyrų.
Vieni mus peikia, kiti mus giria,
Tik "Spygliai-Dygliai" lig šiol vis
tyli.

Mūsų vilniečiai visokių stonų:
Nuo eskulapų lig marijonų.
Turim artistų ir žurnalistų
Turim rangovų, turim solistų.

Visi gerokai čia pakitėjom —
Ir regresavom, ir modernėjom.
Jau Aušros Vartų mes
nebelankom,
Visa Vestsaidė italams tenka.

Kaziuko mūgės išsižadėjom,
Perleidom skautams — mes
patingėjom.
Garsių Smurgainių skanius
riestainius
Mes į poteito čipsus išmainėm

MŪSŲ KATINO ŽYGDARBIAI

Mūsų šaunusis katinas kultūrininkas — jis pavasarį pradeda kultūrinti daržą.

Mūsų katinas sportininkas, jis kėglininkas, kad prieš jį visos Vyčių skyriuje aprašomos komandos neatsilaikytų.

Katinas politikas, jis nebijo komunos ir čia matyti, kaip jis laidoja Chruščevą.